

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W CIECHANOWIE**

***OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU CIECHANOWSKIEGO
ZA 2022 ROK***

CIECHANÓW – MARZEC -2023 ROK

Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiający zachowanie i umacnianie zdrowia.

Charles Edward Amory Winslow

SZANOWNI PAŃSTWO,

realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ciechanowskiego za 2022r.

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w art. 1 konstituuje Państwową Inspekcję Sanitarną jako instytucję nadzoru w zakresie zdrowia publicznego. Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi również działalność oświatowo-zdrowotną w zakresie promocji zdrowia, w tym zdrowego stylu życia, realizując programy krajowe, wojewódzkie, regionalne, a także lokalne. Realizując zadania ustawowe, Inspekcja Sanitarna szczególną uwagę zwracała na zagadnienia wpływające w istotny sposób na zdrowie ludzi:

- występowanie chorób zakaźnych na terenie powiatu
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności i żywienia

- przestrzeganie warunków higienicznych w środowisku pracy i środowisku nauczania i wychowania
- edukację zdrowotną i promocję zdrowia.

Realizując swoje zadania, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie współpracował ze Starostą Ciechanowskim. Współpraca dotyczyła w szczególności działań antykryzysowych. Zadania realizowane były również we współpracy z Komendantem Powiatowym Policji, placówkami oświatowo wychowawczymi. Prowadzono także współpracę z lokalnymi mediami – prasą, radiem.

Z poważaniem

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Ciechanowie**

Joanna Zaręba

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŻNYCH ORAZ STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŻNYCH

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest głównie przez pion epidemiologii, który każdego roku wdraża i kontroluje programy zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, w tym prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym, a także opracowuje i ocenia stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej. W 2022r. rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się wzorem lat ubiegłych w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W 2022 roku z uwagi na trwające zagrożenie związane z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (16 maja 2022 r. został zniesiony stan epidemii, trwający od 20 marca 2020 r., a obowiązywać zaczął stan zagrożenia epidemicznego), pracownicy PSSE w Ciechanowie zostali zobligowani do podejmowania wszelkich działań, mających na celu przecinanie dróg szerzenia się zakażeń wywołanych tym czynnikiem, nie tylko na terenie naszego powiatu, ale także całego województwa mazowieckiego. Niezależnie od powyższego, równolegle, tak jak dotychczas, zbierano dane w zakresie zachorowalności na pozostałe 150 jednostek chorobowych.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu ciechanowskiego na przestrzeni ostatnich 6 lat zostały przedstawione w formie tabelarycznej (tab. 1).

Jednostka chorobowa	Rok					
	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Zakażenie Sars-CoV-2	3450	5445	2275	-	-	-
Dur brzuszny	0	0	0	0	0	0
Salmonelloza	6	16	13	24	19	26
Gronkowcowe zatrucie pokarmowe	0	0	0	0	0	0
Zatrucie pokarmowe wyw. jadem kiełbasianym	0	0	0	0	0	0
Zatrucie pokarmowe wyw. Clostridium perfringens	0	0	0	0	0	0
Czerwonka bakteryjna	0	0	0	0	0	0
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane Campylobacter	0	0	0	1	0	5
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane Yersinia enterocolitica	0	0	0	1	0	0
Listerioza	0	0	0	1	0	0
Zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy	115	29	29	102	65	163
Zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy	15	31	11	22	15	1
Krztusiec	4	7	10	15	15	27
Legionelloza	1	1	0	1	0	1
Tężec	0	0	0	0	0	0
Odra	0	0	0	1	0	0
Różyczka	1	0	0	2	0	0
Ospa wietrzna	491	92	263	573	258	713
Świnka	1	1	0	1	2	0
Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0	0	0	0	2
Inwazyjna choroba wyw. przez Haemophilus influenzae	1	0	3	0	1	0
Inwazyjna choroba pneumokokowa	5	1	3	6	4	3
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	0	0	1
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	2	0	0	2	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	8	1	0	17	13	1
Borelioza	25	16	11	38	20	21
Grypa	38 315	31 702	26 558	38 668	44 934	32 933
Wścieklizna	0	0	0	0	0	0
Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny	17	11	8	23	19	15

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie ciechanowskim w latach 2017-2022.

ZAKAŻENIE SARS-COV-2 (COVID-19)

COVID-19 to przyjęty skrót choroby, którą wywołuje koronawirus SARS-CoV-2. SARS, w tym wypadku to skrót od Severe Acute Respiratory Syndrome, czyli ciężki ostry zespół oddechowy, ponieważ w ten sposób choroba się objawia. COVID-19 wywołuje jeden z koronawirusów. Okres wylegania koronawirusa wynosi od 1 do 14 dni, średnio trwa to jednak około 5 dni. Choroba COVID-19 przenosi się drogą kropelkową, a w znacznie mniejszym zakresie – przez kał, dlatego w przypadku koronawirusa kluczowe jest zachowanie higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych, starszych i z gorszą odpornością (np. po chemioterapii). W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu ciechanowskiego do najczęstszych objawów należały:

- - gorączka
- - duszność
- - kaszel
- - ból mięśni
- - ogólne zmęczenie
- - ból gardła
- - nagła utrata zmysłu zapachu oraz smaku.

W 2022 roku na terenie powiatu ciechanowskiego odnotowano **3450** przypadków zachorowań w związku z zakażeniem SARS-CoV-2, w **129** przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

GRYPA

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na gripę w okresie jesienno-zimowym są wirusy grypy typu A i B. Zachorowania mogą przybierać postać sezonową, epidemiczną lub pandemiczną. Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczyć może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt

zachorowań przypada między styczniem a marcem. Rejestruje się wtedy od kilkuset do kilku milionów zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. W Polsce, jako przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, rejestruje się zachorowania przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych, zgodnie z definicjami przypadku przyjętymi dla celów nadzoru epidemiologicznego. W 2022 r. w ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej grypy w powiecie ciechanowskim zarejestrowano ogółem 38 315 przypadków grypy i podejrzeń zachorowań na grypę, co stanowiło o ok. 21 % wzrost w stosunku do roku ubiegłego (31 702 przypadków w 2021 r.), z czego 36 chorych było hospitalizowanych (objawy ze strony układu oddechowego).

Zapadalność w całej populacji powiatu wynosiła 44 621,33/100 000, co stanowiło ponad trzykrotnie wyższy wskaźnik od zanotowanego w populacji kraju (pop. ogółem – 12 320,75/100 000) (tab. 2).

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	32 933	36 853,88
	2018	44 934	49 943,31
	2019	38 668	43 072,12
	2020	26 558	29 582,84
	2021	31 702	35 663,90
	2022	38 315	44 621,33
Polska	2022	4 701 874	12 320,75

Tab. 2. Zachorowania i zapadalność na grypę w powiecie ciechanowskim w latach 2017 - 2022 oraz w Polsce w 2022 r.

Szczepienia przeciw grypie są jedyną i najbezpieczniejszą metodą profilaktyki przeciw tej chorobie oraz jej powikłaniom, jednakże pomimo udowodnionej skuteczności i powszechnej dostępności na rynku szczepionek przeciwko grypie sezonowej w roku 2022 zaszczepiło się 2,7% populacji powiatu ciechanowskiego (2 312 osób).

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ POKARMOWĄ

Na terenie powiatu ciechanowskiego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. nie odnotowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

SALMONELLOZA

Zarówno w powiecie ciechanowskim jak i w Polsce wśród przyczyn zatruć pokarmowych nadal najczęstszą jest zakażenie wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*. W roku 2022 na naszym terenie, podobnie jak w latach ubiegłych, dominującym szczepem był *Enteritidis*, który stanowił 100% wszystkich przypadków.

W 2022 r. w naszym powiecie potwierdzono 6 zachorowań wywołanych tą bakterią. Zachorowania dotyczyły głównie dzieci (5 przypadków w przedziale wiekowym 3-9 lat oraz 1 przypadek u osoby dorosłej w grupie wiekowej 55-59 lat.). Większość zachorowań, tj. 83,3% dotyczyła mieszkańców miasta (5 przyp.).

Zapadalność na salmonellozy w naszym powiecie kształtowała się na poziomie 7/100 000. Wskaźnik dla populacji całego kraju w 2022 r. wynosił 16,30/100 000 (tab. 3).

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	26	29,1
	2018	19	21,1
	2019	25	27,9
	2020	13	14,5
	2021	18	20,2
	2022	6	7
Polska	2022	6 221	16,30

Tab. 3. Zachorowania i zapadalność na salmonellozy na terenie powiatu ciechanowskiego w latach 2017-2022 oraz w Polsce w 2022 r.

INNE CHOROBY ODZWIERZĘCE

BORELIOZA Z LYME

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową w Polsce i Europie, wywołaną przez krętki z rodzaju *Borrelia burgdorferi*. Choroba ta jest przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*, a rezerwuarem dla tego drobnoustroju są dzikie i domowe zwierzęta - gryzonie, drobne ssaki oraz ptaki. Borelioza występuje na całej półkuli północnej, ale także w Australii. Obszar całej Polski uznawany jest za terytorium endemiczne dla tej choroby, co oznacza, że kleszcze będące wektorami krętków z rodzaju *Borrelia* są obecne na terenie całego kraju. Ponadto ocieplanie się klimatu wydłuża okres żerowania kleszczy, co oznacza, że obecnie pajęczaki te pozostają aktywne od lutego/marca do listopada i w skali roku stanowią poważniejsze zagrożenie dla ludzi niż w ubiegłych latach.

W związku z powyższym w powiecie ciechanowskim, podobnie jak w całym kraju, z roku na rok obserwuje się rosnącą liczbę zachorowań na boreliozę. W 2022 r. w porównaniu do roku ubiegłego zaobserwowano ok. 56,3 % wzrost liczby zachorowań, tj. z 16 zarejestrowanych w 2021 r. do 25 przypadków w roku 2022 r. Zapadalność na boreliozę w naszym powiecie wynosiła 29,11/100 000 i była niższa niż w populacji całego kraju (zap. 45,43/100 000).

STYCZNOŚĆ, NARAŻENIE NA WŚCIEKLIZNĘ – POTRZEBA SZCZEPIEŃ

Obok boreliozy nadal istotnym problemem jest stała i stosunkowo wysoka liczba osób narażonych rok rocznie na kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o zakażenie wirusem wścieklizny, wśród których przypadki na terenie Polski się zdarzają, choć są to pojedyncze zachorowania. Wścieklizna jest śmiertelną zoonozą wywołaną przez wirusy należące do rodzaju *Lyssavirus*. Do zakażenia dochodzi wskutek pogryzienia przez chore zwierzę, w którego ślinie znajduje się zakaźny wirus. Ostatnie przypadki wścieklizny u człowieka w Polsce miały miejsce w 2000 i 2002 r. Według danych Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie, w 2021 r. odnotowano w województwie mazowieckim łącznie 110 przypadków wścieklizny u

zwierząt dziko żyjących i domowych, np. kotów. Natomiast w 2022 roku potwierdzono 31 przypadków.

W powiecie ciechanowskim w roku 2022 zarejestrowano 58 przypadków pokąsań, tj. o 1 więcej niż w roku ubiegłym (57 przypadki w roku 2021), a 17 przypadków dotyczyło osób pokąsanych przez zwierzęta nieznane, wobec czego były poddane cyklowi szczepień p/wścieklicznie. Należy zauważyć, iż najczęstszą przyczyną podejmowania szczepień u ludzi stanowiły pokąsania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty.

W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Ciechanowie, którego na bieżąco informowano o wystąpieniu pokąsań. Powiatowy Lekarz Weterynarii przysyłał informacje o wykluczeniu podejrzenia wystąpienia wścieklizny u obserwowanych zwierząt oraz o wynikach obserwacji, które następnie były przekazywane osobom pokąsanym. Należy podkreślić, że problem pokąsań przez zwierzęta domowe bez nadzoru utrzymuje się od wielu lat.

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

ODRA

W okresie od 01.01.2022 r. - 31.12.2022r. w powiecie ciechanowskim nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na odrę. Ostatni zarejestrowany przypadek - 1 zachorowanie w powiecie ciechanowskim odnotowano w 2019r. Należy uznać tę sytuację za bardzo korzystną w świetle obserwowanej w 2019 r. dynamicznej sytuacji epidemiologicznej w zakresie zachorowań na odrę w kraju.

OSTRE PORAZENIE WIOTKIE DO 14 R.Ż.

W analizowanym okresie nie odnotowano zachorowań na ostre porażenia wiotkie do 14 r.ż. Analogicznie w 2021 r. również nie odnotowano zachorowań.

KRZTUSIEC

Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną wywoływaną przez pałeczkę krztuśca

Bordatella pertusis.. Choroba przenosi się drogą oddechową i jest bardzo zaraźliwa. W wyniku kontaktu z chorą osobą zakażeniu ulega do 90% nieuodpornionych osób. W przypadku osób dorosłych zachorowanie ma niecharakterystyczną postać przewlekłego, utrzymującego się powyżej 2 tygodni kaszlu. U dzieci występują natomiast objawy, od których krztusiec wziął swoją nazwę: napadowy, duszący kaszel kończący się z charakterystycznym świszczącym wdechem, któremu mogą towarzyszyć wymioty. U niemowląt poniżej 6 miesiąca życia zachorowania mają wyjątkowo ciężki przebieg i mogą kończyć się zgonem.

W 2022 w powiecie ciechanowskim sytuacja w zakresie krztuśca była stabilna - zanotowano 4 przypadki zachorowań, tj. 42% przypadków mniej niż w roku ubiegłym (2021 r. – 7 przyp.). Zapadalność na tę chorobę w naszym powiecie wynosiła ok. 4,66/100 000 i od lat utrzymuje się na wielokrotnie wyższym poziomie niż w populacji całego kraju (zap.w Polsce w 2022 r. – 0,99/100 000) (tab. 4).

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	27	30,2
	2018	15	16,7
	2019	15	16,7
	2020	10	11,1
	2021	7	7,87
	2022	4	4,66
Polska	2022	376	0,99

Tab. 4. Zachorowania i zapadalność na krztusiec w powiecie ciechanowskim w latach 2017-2022 oraz w Polsce w 2022 r.

OSPA WIETRZNA

W 2022 roku w powiecie ciechanowskim zanotowano 491 przypadków zachorowań na ospę wietrzną, co w porównaniu z rokiem 2021 – 92 przypadki – stanowi wzrost zachorowań o 434.78 %. Zapadalność w powiecie wynosiła 571,81/100 000 i była wyższa od zapadalności w populacji ogólnopolskiej (zap. 449.34/100 000) (tab. 5). Zachorowania miały charakter środowiskowy i konkretyzowały się w grupach przedszkolnych i szkolnych z terenów całego powiatu.

	Lata	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.
powiat ciechanowski	2017	713	797,88
	2018	258	286,76
	2019	573	638,26
	2020	263	292,95
	2021	92	103,49
	2022	491	571,81
Polska	2022	171 480	449,34

Tab. 5. Zachorowania i zapadalność na ospę wietrzną w powiecie ciechanowskim w latach 2017 – 2022 oraz w Polsce w 2022 r.

ŚWINKA/NAGMINNE ZAPALENIE PRZYUSZNIC

W okresie od 01.01.-31.12.2022 r. w powiecie ciechanowskim odnotowano 1 przypadek zachorowania na świnkę. W analogicznym 2021 r. również odnotowano jeden przypadek ww. choroby. W przypadku odry, świnki i różyczki obserwuje się niską zapadalność w związku z wprowadzeniem drugiego szczepienia p/odrze, śwince i różyczce.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2022 roku przeprowadzono 23 kontrole w 19 punktach szczepień (z uwzględnieniem oddziału noworodkowego) funkcjonujących wyłącznie w placówkach opieki zdrowotnej. Punkty szczepień spełniały wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz zapewniały warunki zasad łańcucha chłodniczego wymaganego podczas transportu i przechowywania szczepionek.

W ramach nadzoru nad wszystkimi punktami szczepień prowadzona była:

- kontrola dokumentacji dotyczącej szczepień, prowadzonej przez placówki ochrony zdrowia
- analiza sprawozdań rocznych ze stanu uodpornienia, kwartalnych ze zużycia szczepionek i kart uodpornienia sporządzanych przez podmioty wykonujące szczepienia
- nadzór nad prawidłową gospodarką szczepionkami oraz nadzór nad przestrzeganiem łańcucha chłodniczego

- dystrybucja preparatów szczepionkowych przeznaczonych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na potrzeby punktów szczepień
- prowadzenie nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi poprzez monitorowanie, prowadzenie rejestru i analizę zgłaszanych przez lekarzy niepożądanych odczynów poszczepiennych.

STAN ZASZCZEPIENIA DZIECI I MŁODZIEŻY

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54 w 2022 roku szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objęto 17166 osób podlegających do szczepień, tj. 194 mniej niż w roku ubiegłym (17 360).

Stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej od lat utrzymuje się na poziomie powyżej 95%, co zapewnia odporność populacyjną.

Poniżej w tabeli przedstawiono stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej 0 – 19 lat (wyrażony w %) w powiecie ciechanowskim w latach 2018-2022.

Rodzaj szczepienia	2018	2019	2020	2021	2022
blonica - tężec	99,43	99,33	99,44	99,15	98,99
krztusiec	99,28	99,21	99,44	99,00	98,82
poliomyelitis	98,83	98,65	100,00	98,28	97,99
WZW typu B	99,02	98,82	98,20	98,66	98,48
odra- świnka- różyczka	97,05	98,69	91,43	92,09	97,72
Hib	98,15	98,00	97,43	96,91	97,38
Gruźlica (noworodki)	99,16	98,83	99,24	99,30	99,41

Tab. 6. Stan uodpornienia populacji dziecięco- młodzieżowej 0 – 19 lat (wyrażony w %) w powiecie ciechanowskim w latach 2018-2022

W 2022 roku szczepienia były realizowane zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych (PSO). Średnio u ok. 50% dzieci do 2 roku życia do szczepień były wykorzystywane szczepionki skojarzone, zalecane do uodpornienia.

Zaobserwowano jednak spadek wyszczepienia populacji, która podlegała obowiązkowym szczepieniom, czyli populacji dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat. Niepożądanym zjawiskiem jest rosnąca od kilku lat działalność ruchów antyszczepionkowych. W 2022 r. odnotowano 136

rodziców, którzy pomimo wezwań uchylają się od obowiązku szczepień swoich dzieci. Listy tych osób dołączane są przez lekarzy do kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych realizowanych w ramach PSO. Podczas kontroli podmiotów leczniczych pracownicy inspekcji sanitarnej wskazywali lekarzom, kierownikom punktów szczepień konieczność pisemnego wezwania rodziców uchylających się od obowiązku szczepień swoich dzieci.

NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE (NOP)

Na terenie powiatu ciechanowskiego w roku 2022 do PPIS zgłoszono łącznie 8 przypadków wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP), z czego 7 zostało zakwalifikowanych jako łagodne i 1 jako poważny. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia ustalono, że osoby powróciły do pełnego zdrowia.

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Kontrole przeprowadzane przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny lecznictwa w podmiotach wykonujących działalność leczniczą obejmują zagadnienia dotyczące funkcjonalności obiektów i stanu ich dostosowania do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z 26 marca 2019 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, sprzątanía i czystości bieżącej pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji i kontroli skuteczności procesów sterylizacji, postępowania z bielizną w oddziałach szpitalnych, postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania, działalności Komitetów i Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz ich współpracy z PIS.

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w powiecie ciechanowskim w 2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj obiektu	Ilość obiektów nadzorowanych	Ilość przeprowadzonych kontroli	Liczba obiektów o złym stanie	
			porządkowym	technicznym
SPZOZ Specjalistyczny Szpital Wojewódzki	1	8	0	1
Zakład opiekuńczo - leczniczy	1	1	0	1
Podmioty lecznicze – w tym przychodnie	43	35	1	1
Praktyki zawodowe (lekarskie niezabieg.)	66	6	0	0
Praktyki zawodowe (lekarskie zabiegowe, w tym gab. stomatolog.)	35 (33)	33 (33)	0	0
Inne podmioty lecznicze	7	2	1	0
Razem	153	85	1	3

Tab. 7 Nadzorowane podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie ciechanowskim w 2022 r.

STAN TECHNICZNY I FUNKCJONALNOŚĆ PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2022 r. pod nadzorem stacji znajdowały się 153 obiekty, w których zaplanowano 70 kontroli, z uwagi na trwający od 20 marca 2020 r. stan epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Od 16 maja 2022 roku, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, zniesiony został stan epidemii, a obowiązywać zaczął stan zagrożenia epidemicznego. W 2022 roku zrealizowano 85 kontroli, które przeprowadzono w następujących rodzajach podmiotów:

- - Szpital (8)
- - Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (1)
- - Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska (36)
- - Indywidualna Praktyka Lekarska (3)

- - Przychodnie (35)
- - Inne podmioty Lecznicze (2)

Stan techniczny, sanitarny i funkcjonalny ww. podmiotów leczniczych nie budził zastrzeżeń. Część oddziałów objęta jest postępowaniem administracyjnym mającym na celu dostosowanie pomieszczeń do wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

SPECJALISTYCZNY SZPITAL WOJEWÓDZKI W CIECHANOWIE

Szpital jako podmiot wykonujący działalność leczniczą, a nie spełniający wymagań ww. rozporządzenia, posiada opracowany i zaopiniowany przez PPIS w Ciechanowie program dostosowania podmiotu do przepisów określonych w ww. rozporządzeniu. W 2012 roku wydano decyzję o programie dostosowawczym szpitala. Zgodnie z zapisami prawa, termin na dostosowanie pomieszczeń upłynął 31 grudnia 2017 r. W związku z upływem ww. terminu Dyrektor Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie z wnioskiem o wydanie opinii o niespełnianiu wymagań, mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów, jednocześnie wskazując terminy ich spełnienia. PPIS w Ciechanowie wydał opinię w formie postanowienia o wpływie niespełniania ww. wymagań na bezpieczeństwo pacjentów oraz decyzję nakazującą dostosowanie pomieszczeń podmiotu do wymogów obowiązującego prawa. Szpital sukcesywnie realizuje obowiązki zawarte w decyzji. Stan sanitarno-techniczny Szpitala w Ciechanowie ulega stopniowej poprawie. W szpitalu nadal prowadzone są remonty mające na celu modernizację, poprawę funkcjonalności oraz stopniowe dostosowanie do wymagań obowiązujących przepisów.

Podczas kontroli kompleksowej w podmiocie leczniczym stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak należytego stanu powierzchni mebli, zniszczone powierzchnie podłóg i

ścian, niewłaściwe połączenia podłóg ze ścianami oraz powierzchnie kranów i sanitariatów uniemożliwiające ich mycie i dezynfekcję.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI BIEŻĄCEJ I PORZĄDKU

W szpitalu utrzymaniem czystości od 2010 r. zajmuje się Dział Higieny Szpitalnej (DHSz), który odpowiada za organizację i nadzór nad sprzątaniami na terenie szpitala (20 oddziałów). Sprzątanie jest prowadzone w sposób zgodny z planem higieny szpitalnej, który jest systematycznie analizowany i aktualizowany zgodnie z bieżącą sytuacją epidemiologiczną szpitala. Postępowanie z bielizną szpitalną w oddziałach jest prawidłowe. Pranie brudnej bielizny wykonuje firma zewnętrzna z zachowaniem procedur higienicznych w transporcie.

W podmiotach leczniczych funkcjonujących na terenie powiatu (tj. zoz-ach, prywatnych praktykach lekarskich, pielęgniarstwach), podobnie jak w roku ubiegłym, sprzątaniami zajmują się pracownicy zakładów. Sprzątanie w placówkach lecznictwa otwartego odbywa się przeważnie metodą tradycyjną zgodnie z opracowaną przez każdą placówkę procedurą sprzątania.

NADZÓR NAD PROCESAMI DEZYNFEKCJI I STERYLIZACJI W PLACÓWKACH OPIEKI ZDROWOTNEJ

W 2022 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, w szpitalu, w placówkach lecznictwa otwartego i w praktykach lekarskich stwierdzono, że placówki stosowały środki dezynfekcyjne adekwatnie do powierzchni jakie rekomendował producent (zgodnie z podziałem na powierzchnie dotykowe i bezdotykowe). Środki dezynfekcyjne pochodziły ze znanego źródła oraz były to preparaty rejestrowane na obszarze UE. Wszystkie miały aktualne oznaczenia i odniesienia do rejestracji i były przeznaczone do stosowania w obszarze medycznym.

Podmioty lecznicze (tj. szpital, zoz-y, praktyki lekarskie) przechowywały preparaty dezynfekcyjne w sposób właściwy tj. w wydzielonych miejscach, pomieszczeniach, w zamkniętych opakowaniach, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych. Inspekcja

Sanitarna prowadzi nadzór nad sprzętem sterylizacyjnym wykorzystywanym na podległym terenie. Podczas kontroli w zakresie procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych pracownicy Inspekcji Sanitarnej zwracali uwagę na zaawansowanie procesów wdrażania ogólnych wytycznych sterylizacji wydanych w 2017 r., w tym procedur związanych z przygotowaniem narzędzi i materiałów do sterylizacji, postępowania z materiałem i narzędziami po sterylizacji, procedur związanych z transportem i przechowywaniem materiałów sterylnych oraz dokumentacją dot. wyników kontroli skuteczności sterylizacji. Sprawdzano również czy jest wykonywane reprocessowanie lub dezynfekcja sprzętu jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

W Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie funkcjonuje, spełniająca wymogi obowiązującego rozporządzenia, centralna sterylizatornia (CS), wyposażona w automatyczny system rejestrowania przebiegu sterylizacji. Centralna Sterylizatornia dysponuje 5 myjniemi –dezynfektorami, w tym 4 przelotowymi i 1 nieprzelotową myjnią ultradźwiękowa – wszystkie z wydrukiem automatycznym oraz w 4 nowoczesne autoklawy. Zapewniona jest powtarzalność procesów mycia i dezynfekcji. Sterylizacja materiałów i sprzętu medycznego dla potrzeb szpitala odbywa się wyłącznie w CS. Kontrola procesów sterylizacji przeprowadzana jest prawidłowo przy użyciu wskaźników biologicznych, chemicznych i fizycznych. Dokumentacja jest prowadzona w taki sposób, by umożliwić powiązanie pacjenta z zastosowanym wobec niego sterylizowanym sprzętem/materiałem.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI MEDYCZNYMI W MIEJSCU

ICH WYTWARZANIA

Podmioty lecznicze posiadają procedury postępowania z odpadami medycznymi. W związku ze zmianą przepisów podmioty wprowadziły nowe oznaczenia dla wytwórców poszerzając o numery identyfikujące wytwórcę odpadów i kod opadu. Odpady są segregowane w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych i umieszczane są w odpowiednich pojemnikach. Wykorzystany jednorazowy sprzęt medyczny o ostrych końcach (tj. igły, wenflony) był gromadzony w pojemnikach o sztywnych ścianach, natomiast pozostałe odpady gromadzono w oznakowanych pojemnikach z wkładami foliowymi. Wydzielone są pomieszczenia lub miejsca do przechowywania odpadów medycznych do

czasu ich odbioru przez wyspecjalizowane firmy. Pojemniki i worki na odpady były wypełniane prawidłowo.

W 2022 r. w jednym podmiocie wykonującym działalność leczniczą stwierdzono brak urządzenia chłodniczego, do krótkotrwałego przechowywania odpadów medycznych. Nieprawidłowość została usunięta w ciągu czterech dni.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO – ŻYWIENIOWYCH

W 2022 r. ogólna liczba zarejestrowanych obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością funkcjonujących na terenie PSSE w Ciechanowie wynosiła 1213 zakładów. Zatwierdzono 40 nowych zakładów na podstawie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132). W związku z zaprzestaniem działalności, wykreślono 29 zakładów z prowadzonego rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli.

Liczba obiektów w 2022 roku

Lp.	Grupa obiektów		Liczba obiektów w rejestrze
1.	ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI		272 (w tym: 222 zakładów produkcji pierwotnej i 9 zakładów dostaw bezpośrednich)
2.	ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ		611
3.	ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO	typu otwartego	201
		typu zamkniętego	101
		zakłady usług cateringowych	2
4.	MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ		26
Razem			1213

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO – REPRESYJNA

W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 473 zakłady. Przeprowadzono 753 kontrole sanitarne, w tym:

- 308 kontroli kompleksowych,
- 120 kontroli tematycznych m.in. w zakresie oceny:
 - zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu w ramach u.k.ż. oraz wyrobów do kontaktu z żywnością (47)
 - warunków produkcji potraw w obiektach wypoczynku zimowego (4)
 - warunków produkcji potraw w obiektach wypoczynku letniego (4)
 - warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach tymczasowych i ruchomych działających podczas imprez plenerowych organizowanych w sezonie wakacyjnym (20)
 - warunków sprzedaży żywności, ze szczególnym uwzględnieniem terminów przydatności do spożycia oraz daty minimalnej trwałości (2)
 - spełnienia wymagań obowiązujących przepisów prawnych wprowadzanych do obrotu suplementów diety za pośrednictwem strony internetowej (1)
- 28 kontroli interwencyjnych związanych z:
 - powiadomieniami w systemie Rasff
 - interwencjami konsumentów
- 231 kontroli sprawdzających usunięcie niezgodności,
- 4 kontrole graniczne dot. kontroli żywności importowanej,
- 62 kontrole związane z zatwierdzaniem zakładów.

Nałożono 57 mandatów karnych na kwotę 12.940,00 zł (słownie: dwanaście tysięcy dziewięćset czterdzieści złotych).

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

W grupie zakładów produkcji żywności są:

Wytwórnice lodów – 1 zakład. Zakład funkcjonuje od 2020 r. Prowadzi sezonową produkcję lodów na bazie tzw. białej masy przygotowywanej z mleka w proszku pełnego i odtłuszczonego, wody pitnej, masła, śmietany, żółtek w postaci pasteryzowanej masy jajecznej, cukru, syropu glukozowego i dekstrozy, do której dodawane są gotowe dodatki smakowe, owoce (w tym mrożone), ciasteczka i czekolada. Półprodukt poddawany jest pasteryzacji, gotowe lody są pakowane w pojemniki zbiorcze (kuwety). Lody produkowane były wyłącznie dla potrzeb własnego punktu sprzedaży, zlokalizowanego pod tym samym adresem (w odległości ok. 15 m od zakładu). Dzienna produkcja w roku 2022 wynosiła ok. 50 litrów „białej masy”). W 2022 r. w zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. W czasie kontroli nie stwierdzono bieżących uchybień i nieprawidłowości w zakładzie. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie nakładano mandatów karnych.

Automaty do lodów – 3 zakłady. W 2021 r. w rejestrze zakładów były 3 samodzielne automaty do lodów. Wszystkie zakłady produkowały lody na bazie gotowych mieszanek w proszku lub gotowych pasteryzowanych mieszanek płynnych. W czasie trwania sezonu letniego skontrolowano wszystkie zakłady produkujące lody. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne kompleksowe. Zakłady oceniono na podstawie arkusza oceny zakładów. W 1 obiekcie stwierdzono uchybienie Brak ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w ubikacji dla personelu (uszkodzony ogrzewacz przepływowy wody). Wydano jedną decyzję umarzającą postępowanie administracyjne z uwagi na usunięcie niezgodności przed wydaniem decyzji nakazującej jej usunięcie i 2 decyzje rachunkowe. Wszystkie zakłady posiadają wdrożone zasady GHP i GMP oparte na zasadach HACCP.

Piekarnie – 16 zakładów. W 2022 r. liczba obiektów w prowadzonym w rejestrze zakładów wynosiła 16. Skontrolowano 15 zakładów które były zaplanowane do kontroli. Przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych, w tym: 15 kontroli kompleksowych, 13 kontroli sprawdzających i 2 kontrole tematyczne (dotyczące oceny warunków sanitarno-higienicznych w zakładzie oraz w związku z poborem próbek żywności w ramach urzędowej kontroli żywności). W 2022 r. w zakładzie podczas kontroli pobrano w ramach urzędowej kontroli

żywności: 5 próbek masy jajecznej i 5 próbek ciastka pn.: "Napoleonka" do badań laboratoryjnych – próbki były niekwestionowane w zakresie zbadanych parametrów.

Wydano 9 decyzji administracyjnych w tym: 7 decyzji nakazujących usunięcie uchybień, 1 decyzję o umorzeniu postępowania z uwagi na usunięcie niezgodności przed wydaniem decyzji nakazującej ich usunięcie, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków (po wniosku podmiotu z prośbą o przedłużenie terminu) i 2 decyzje wygaszające postępowanie administracyjne w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności. Wydano 22 decyzje obciążające opłatą za przeprowadzone kontrole. Nałożono na przedsiębiorcę 1 mandat karny w wysokości 100 zł. Wszystkie funkcjonujące piekarnie produkowały wyroby na rynek krajowy. Zakłady posiadają wdrożone zasady GHP i GMP oraz system HACCP.

W jednym zakładzie trwa postępowanie administracyjne, które dotyczy:

- poprawy stanu technicznego maszyny do produkcji pieczywa i blaszek do jego wypieku,
- udokumentowania kontroli wewnętrznej w zakresie jakości zdrowotnej wyrobu gotowego,
- poprawy stanu technicznego: ram okiennych, grzejników, ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynie mąki,
- poprawy stanu technicznego drzwi do magazynu dodatków i ubikacji w szatni dla personelu,
- poprawy stanu technicznego ścian w szatni i umywalni dla personelu.

Ciastkarnie – 8 zakładów. Zakłady produkowały wyroby wyłącznie na rynek krajowy. Ciastkarnie posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP. Skontrolowano 7 zakładów, jeden zakład nie został skontrolowany ze względu na zaprzestanie prowadzenia działalności. Przeprowadzono 15 kontroli, w tym: 6 kontroli kompleksowych, 7 kontroli sprawdzających, 1 kontrolę na wniosek podmiotu o zatwierdzenie zakładu i 1 kontrolę sprawdzającą usunięcie niezgodności w związku z zatwierdzeniem zakładu. Wydano 9 decyzji administracyjnych, w tym: 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień, 4 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego z uwagi na usunięcie niezgodności przed wydaniem decyzji nakazującej ich usunięcie, 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków (po wnioskach podmiotów o przedłużenie terminu), 1 decyzję wygaszającą w związku z zaprzestaniem

prowadzenia działalności i 15 decyzji rachunkowych. Nałożono na podmioty 3 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł.

W jednym zakładzie trwa postępowanie administracyjne, które dotyczy:

- poprawy stanu technicznego ścian w magazynie wyrobu gotowego;
- poprawy stanu technicznego sufitów w pomieszczeniach: produkcji ciast, wypieku pączków, deserowni, magazynie wyrobu gotowego, magazynie mąki, magazynie podręcznym, mycia sprzętu pomocniczego i komunikacji ogólnej.

Przetwórnictwo owocowo-warzywne - 4 zakłady. Skontrolowano 2 zakłady. Przeprowadzono 2 kontrole, w tym: 1 kontrola kompleksowa i 1 kontrola na wniosek podmiotu w związku z planowanym rozszerzeniem działalności o nalewanie soku do szklanych butelek w zakładzie produkcji soku jabłkowego w miejscowości znajdującej się na terenie gminy Głinojeck. Wydano 1 decyzję zatwierdzającą rozszerzoną działalność w w/w zakładzie. Zakłady produkują wyroby wyłącznie na rynek krajowy. Wszystkie przetwórnictwo owocowo – warzywne posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oparte na zasadach HACCP.

W grupie obiektów „Zakłady produkcyjne” przeważająca część zakładów to zakłady produkcji pierwotnej, gdzie dominuje uprawa zbóż. Do rejestru wpisanych jest:

- 222 producentów pierwotnych, w tym 16 producentów owoców miękkich,
- 9 zakładów dostaw bezpośrednich,
- 1 producent żywności w warunkach domowych,
- 5 innych wytwórni żywności.

Skontrolowano 4 zakłady. Przeprowadzono: 4 kontrole kompleksowe, 1 tematyczną i 3 kontrole w związku ze złożonymi przez podmioty wnioskami o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru prowadzonego przez PPIS w Ciechanowie.

W grupie innych wytwórni żywności znajdują się m.in.:

- 1) 2 wytwórnie napojów spirytusowych owocowych, które należą do jednego podmiotu. W 1 zakładzie przeprowadzono kontrolę kompleksową. W czasie kontroli stwierdzono nieprawidłowości. Po zgłoszeniu przez podmiot usunięcia uchybień, przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Wydano 2 decyzje rachunkowe oraz decyzję umarzającą postępowanie administracyjne z uwagi na usunięcie uchybień przed wydaniem decyzji

nakazującej ich usunięcie. Działalność w obu zakładach prowadzona jest w zakresie produkcji:

- napojów spirytusowych na bazie spirytusu rektyfikowanego i owoców: aronii, pigwowca, róży, rokitnika, jagody kamczackiej, wiśni, żurawiny, maliny, tarniny, czarnej porzeczki, derenia jadalnego, głogu, śliwki mirabelki, gruszki, orzecha włoskiego, agrestu, cytryńca chińskiego oraz ziół: arcydzięgla, kolendry, kopru włoskiego, kwiatów czarnego bzu i kłaczy imbiru;
- napojów spirytusowych na bazie spirytusu rektyfikowanego i ekstraktu kawy;
- napojów spirytusowych typu wódka i wódka smakowa na bazie spirytusu rektyfikowanego.

Wielkość produkcji wynosiła ok. 14 000 litrów. Stosowane są opakowania szklane o pojemności: 50 ml, 100ml, 200ml, 350ml, 500ml, 700ml, 1000 ml oraz butelki PET o pojemności 5 litrów.

- 2) **Mieszalnia przypraw i innych dodatków do żywności** – w zakładzie prowadzona jest działalność w zakresie: mieszania przypraw i innych jedno lub wieloskładnikowych dodatków do żywności wg. receptur własnych lub zleconych przez odbiorców oraz przygotowywania (porcjowania, pakowania, etykietowania) gotowych mieszanek dla przemysłu spożywczego i ich obrotu. W 2022 r. podjęto próbę przeprowadzenia kontroli w zakładzie. Zakład był zamknięty (właściciel poinformował o planowanym remoncie).
- 3) **Zakłady produkcji pierwotnej.** Skontrolowano plantację borówki amerykańskiej. Na powierzchni 1 ha uprawiane są krzewy borówki amerykańskiej odmiany DUKE. Sadzonki krzewów pochodzą z własnej hodowli. Każda roślina posiada doprowadzony irygacyjny system nawadniająco-nawożeniowy. Zbiór owoców dojrzających odbywa się ręcznie do łubianek przy użyciu jednorazowych rękawiczek. Owoce przesypywane są do 4 kg plastikowych skrzynek lub do zamykanych opakowań z tworzywa sztucznego o pojemności 250 g. Opakowania są znakowane etykietą producenta. Na terenie gospodarstwa zapewnione jest pomieszczenie - chłodnia do przechowywania borówki do czasu jej transportu. Głównym odbiorcą borówki jest Łotwa, klienci indywidualni oraz jeden sklep spożywczy w Ciechanowie. Transport borówki amerykańskiej do odbiorców zewnętrznych odbywa się własnym

środkiem transportu – chłodnią. W trakcie uprawy stosowana jest Dobra Praktyka Produkcyjna i Dobra Praktyka Rolnicza. Kontrola została przeprowadzona przy współudziale pracowników PIORiN w Warszawie Delegatura w Ciechanowie. W czasie kontroli w/w zakładów nie stwierdzono bieżących uchybień i nieprawidłowości.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W grupie zakładów obrotu żywnością wpisanych jest do rejestru:

- 347 sklepów spożywczych w tym 5 supermarketów,
- 6 kiosków,
- 27 aptek,
- 35 magazynów hurtowych,
- 50 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 49 środków transportu,
- 104 inne zakłady obrotu żywnością.

Przeprowadzono 350 kontroli i rekontroli, w tym 22 kontrole interwencyjne oraz 48 kontroli tematycznych, 11 kontroli na wniosek o zatwierdzenie zakładu.

W czasie kontroli nałożono 36 mandatów na kwotę 7400,00 zł. Naruszenia dotyczyły:

- obecności szkodników,
- obrotu środkami spożywczymi przeterminowanymi, braku identyfikowalności znajdujących się w obrocie środków spożywczych,
- braku dokumentu potwierdzającego dobry stan zdrowia i brak przeciwwskazań do pracy w kontakcie z żywnością,
- złego stanu higienicznego w obiekcie,
- niehigienicznych warunków przechowywania środków spożywczych nieopakowanych w tym braku segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- niehigienicznego sposobu sprzedaży środków spożywczych,
- braku rejestrów z bieżącego nadzoru w ramach kontroli wewnętrznej w zakresie GHP,

w tym 5 mandatów, o łącznej kwocie 100 zł za niestosowanie się podmiotów do obowiązków wynikających z art. 116 § 1a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

(nieprzestrzeganie zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków wynikających z przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych).

Naruszenia dotyczyły:

- personelu nie stosującego się do obowiązku zasłaniania ust i nosa oraz braku informacji na drzwiach dla klientów o konieczności zasłaniania ust i nosa wewnątrz sklepu,
- braku informacji na drzwiach dla klientów o ilości osób mogących jednocześnie przebywać w sklepie,
- niezapewnienia w obiekcie środków do dezynfekcji rąk dla klientów i personelu oraz środków do dezynfekcji powierzchni.

Wydano 112 decyzji administracyjnych, w tym:

- 31 nakazujących usunięcie uchybień, w tym 2 decyzje o zamknięciu sklepów i 1 decyzję o zamknięciu działu odpieku pieczywa i wyrobów ciastkarskich w supermarkecie,
- 67 decyzji umarzających wszczęte postępowanie administracyjne - z uwagi na usunięcie niezgodności przed wydaniem decyzji nakazującej,
- 14 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków.

Ponadto wydano 20 decyzji wygaszających decyzje administracyjne z uwagi na zaprzestanie działalności w obiektach, 13 decyzji wykreślających zakłady z prowadzonego rejestru, 10 decyzji zatwierdzających nowe zakłady.

Wystosowano do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 2 wnioski o ukaranie. Wnioski dotyczyły:

- prowadzenia przez podmiot działalności niezgodnej z wydaną przez PPIS w Ciechanowie decyzją zatwierdzającą – została poszerzona o wypiek na miejscu wyrobów piekarniczych z półproduktu chłodzonego,
- sprzedaży w sklepiku szkolnym zlokalizowanym w szkole podstawowej środków spożywczych, które nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Do badań laboratoryjnych pobrano 222 próbki środków spożywczych. Nie spełniało wymagań w zakresie zbadanych parametrów 10 próbek - wyniki były kwestionowane w zakresie oceny organoleptycznej. Wydano decyzje obciążające producentów opłatą za pobranie i zbadanie próbek. Rozpatrzono 17 interwencji konsumentów. Interwencje dotyczyły:

- obecności szkodników i śladów ich bytowania,
- obrotu przeterminowanymi środkami spożywczymi,
- obrotu produktami niewłaściwej jakości,
- niehigienicznej sprzedaży środków spożywczych w tym niehigienicznej obsługi klienta,
- złego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach,
- nieprawidłowego przechowywania żywności.

W sklepach przeprowadzono kontrole sanitarne interwencyjne, podczas których sprawdzano obecność szkodników i ślady ich bytowania, terminy przydatności do spożycia i minimalnej trwałości środków spożywczych, warunki przechowywania żywności oraz higienę sprzedaży środków spożywczych. W celu potwierdzenia jakości produktów wprowadzanych do obrotu, których dotyczyły interwencje klientów, pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek z 2 rodzajów środków spożywczych. Wyniki badań w laboratorium potwierdziły niewłaściwą ich jakość pod względem organoleptycznym. Przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia podmiotu którego należy obciążyć opłatą za badania próbek. Wydano 2 decyzje obciążające opłatą za zbadanie próbek. Ustalono, że 12 interwencji było zasadnych.

Za stwierdzone nieprawidłowości, w tym obecność szkodników, przeterminowane środki spożywcze, obrót produktami niewłaściwej jakości i zły stan higieniczno-sanitarny nałożono 9 mandatów karnych na łączną kwotę 2500 zł.

W 3 sklepach, w tym 1 supermarkecie, w których stwierdzono obecność szkodników wydano decyzje nakazujące w terminie natychmiastowym zamknąć sklepy, a w supermarkecie zamknąć wydzielone stoisko odpieku pieczywa, do czasu:

- przeprowadzenia skutecznej deratyzacji i okazania dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie skutecznej deratyzacji,
- przedłożenia pełnego programu walki z gryzoniami oraz wdrożenia stałego (codziennego) monitoringu obecności szkodników w sklepie,
- dokonania przeglądu towarów pod kątem uszkodzenia przez gryzonie i usunięcia

- towarów uszkodzonych,
- przeprowadzenia skutecznej dezynsekcji i okazania dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji,
 - usunięcia niezgodności stwierdzonych podczas kontroli sanitarnej interwencyjnej.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

Liczba obiektów wynosiła 201 zakładów, w tym 108 zakładów małej gastronomii, 31 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne.

Zatwierdzono 13 zakładów na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w tym 6 zakładów małej gastronomii i 3 zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych.

Skontrolowano 89 zakładów. Przeprowadzono 134 kontrole i rekontrole, w tym 55 kontroli kompleksowych, 2 kontrole interwencyjne, 41 kontroli sprawdzających, 19 kontroli tematycznych i 13 kontroli na wniosek podmiotu o zatwierdzenie zakładu.

Nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 3640,00 zł. Wydano 38 decyzji administracyjnych w tym 17 nakazujących usunięcie niezgodności, 1 nakazującą zaprzestanie przygotowywania soków ze świeżych owoców (pomarańczy), 17 decyzji o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego z uwagi na usunięcie niezgodności przed wydaniem decyzji nakazującej ich usunięcie, 3 decyzje zmieniające termin wykonania zaleceń.

Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli w zakładach żywienia zbiorowego pobrano łącznie 37 próbek żywności, w tym 25 próbek z zakładów małej gastronomii. Zdyskwalifikowano 5 próbek produktu pn. „świeżo wyciskany sok 100% z pomarańczy”, ponieważ stwierdzono obecność pałeczek z rodzaju *Salmonella Dessau* w 25 g (ml) w temperaturze 37 °C w 2 próbkach, a zgodnie z załącznikiem I rozdział I. Kryteria bezpieczeństwa żywności pkt 1.20.

„Soki owocowe i warzywne niepasteryzowane (gotowe do spożycia)” w/w rozporządzenia pałeczki *Salmonella* są nieobecne w 25 g produktów wprowadzanych do obrotu w ciągu okresu przydatności do spożycia. Próbkę nie spełniały wymagań mikrobiologicznych określonych

w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych.

PPIS w Ciechanowie wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji nakazującej w terminie natychmiastowym bez udziału strony i wydał w trybie natychmiastowym decyzję administracyjną nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie przygotowywania soków wyciskanych z dostarczanych do zakładu czystych świeżych owoców i warzyw, do czasu:

- podjęcia działań naprawczych zapewniających zgodność produkowanych soków z wymogami prawa żywnościowego;
- okazania wyników badań potwierdzających zgodność produkowanych soków z wymogami prawa żywnościowego;
- poinformowania o podjętych działaniach naprawczych zapewniających zgodność produkowanych soków z wymogami prawa żywnościowego.

Ponadto wszczęte zostało postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji płatniczej za pobranie i zbadanie 5 próbek produktu pn. „świeżo wyciskany sok 100% z pomarańczy” i wydano decyzję obciążającą opłatą za przeprowadzone badania.

Podmiot podjął działania naprawcze tj. zlecił badania na nosicielstwo osobom, które przygotowywały soki przedmiotowych prób, przeprowadził dezynfekcję wyciskarki do soków, zutylizował całą dostawę pomarańczy z której były przygotowane soki pobrane do badań, przeprowadził ponowne szkolenie pracowników w zakresie zasad higieny oraz okazał w siedzibie PSSE w Ciechanowie sprawozdanie z badań produktu pn. „świeżo wyciskany sok 100% z pomarańczy” - wynik niekwestionowany w zakresie zbadanych parametrów. Po podjęciu działań naprawczych i okazaniu niekwestionowanych wyników badań podmiot wznowił działalność w zakresie przygotowywania soków wyciskanych z dostarczanych do zakładu czystych świeżych owoców i warzyw.

Rozpatrzono 2 interwencje klientów:

- 1 interwencja dotyczyła skargi klienta na złą jakość zdrowotną wprowadzanych do obrotu środków spożywczych – zanieczyszczenia fizyczne w lodach. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną w zakładzie żywienia zbiorowego. Podczas przeprowadzonej kontroli w ramach urzędowej kontroli pobrano do badań

laboratoryjnych próbek przedmiotowych lodów w celu przeprowadzenia badań w zakresie obecności zanieczyszczeń fizycznych oraz oceny organoleptycznej. Wyniki badań były niekwestionowane. Podczas kontroli stwierdzono n/w niezgodności:

- okazano nieaktualną dokumentację lekarską osoby pracującej z żywnością,
- nie okazano dokumentu potwierdzającego przeszkolenie pracowników mających kontakt z żywnością w zakresie dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej GHP/GMP.
- nie okazano dokumentu zakupu na lody o smaku śmietankowo-truskawkowym, wg oświadczenia właściciela lody zostały zakupione w supermarkecie Carrefour ul. Armii Krajowej 24, 06-400 Ciechanów.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w trakcie kontroli sanitarnej interwencyjnej na podmiot nałożono mandat karny, w wysokości 100 zł. PPIS wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych niezgodności oraz wydania decyzji płatniczej. W zakładzie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą i po stwierdzeniu, że niezgodności zostały usunięte PPIS w Ciechanowie wydał decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego i decyzję obciążającą opłatą za przeprowadzone kontrole. Jedna interwencja dotyczyła niehigienicznej sprzedaży gotowych potraw i złego stanu sanitarno-higienicznego w zakładzie żywienia zbiorowego. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną, Interwencja była zasadna. Podczas kontroli stwierdzono n/w niezgodności:

- okazano nieaktualną dokumentację lekarską pracownika potwierdzającą dobry stan zdrowia i brak przeciwwskazań do pracy w kontakcie z żywnością,
- brak specjalistycznego środka do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością,
- przy umywalkach do mycia rąk w ubikacji dla klientów, barze i kuchni brak środków do mycia rąk i higienicznego ich osuszania,
- w ubikacji dla klientów misa ustępowa jest niezabezpieczona – brak deski z przykryciem (deska jest uszkodzona i odstawiona obok misy).

PPIS w Ciechanowie wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji nakazującej usunięcie niezgodności i decyzji płatniczej. W zakładzie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą i stwierdzono, że niezgodności zostały usunięte. PPIS wydał decyzję o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego i decyzje płatnicze za przeprowadzone kontrole.

W grupie obiektów „Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte” liczba obiektów wynosiła 101. Zatwierdzono 5 zakładów na podstawie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (1 stołówkę w żłobku, 2 stołówki szkolne w systemie cateringowym, 2 stołówki w przedszkolach).

Pełną produkcję prowadziły 64 zakłady, 37 zakładów prowadziło usługi cateringowe dla innych zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (punkty wydawania posiłków głównie w szkołach i przedszkolach).

Skontrolowano 73 zakłady. Przeprowadzono 101 kontroli i rekontroli. Wydano 31 decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych.

W czasie kontroli w jednostkach systemu oświaty dokonano analizy jadłospisów w:

- 15 stołówkach szkolnych,
- 19 stołówkach przedszkolnych,
- 1 stołówce w internacie,
- 1 stołówce w zakładzie specjalnym i wychowawczym.

We wszystkich jednostkach systemu oświaty jadłospisy oceniono jako zadowalające, w 4 stołówkach szkolnych oraz 3 stołówkach przedszkolnych zwrócono uwagę na:

- brak potraw z ryby (powinny być co najmniej raz w tygodniu),
- zbyt duży udział ziemniaków w posiłkach obiadowych.

W szpitalu oraz w 2 domach opieki społecznej dokonano również oceny jadłospisu i stwierdzono:

- w bloku żywienia szpitala sposób żywienia pacjentów był zadowalający,
- w jednym bloku żywienia domu opieki społecznej sposób żywienia pensjonariuszy wymagał poprawy, ze względu na małą różnorodność produktów w posiłkach, mały udział świeżych warzyw i owoców w posiłkach, małą różnorodność owoców i warzyw w posiłkach, małą różnorodność przetworów mięsnych w posiłkach, mały udział tłuszczów roślinnych bogatych w kwasy jedno i wielonienasycone w posiłkach;
- w drugim bloku żywienia domu opieki społecznej sposób żywienia pensjonariuszy był nieprawidłowy, ze względu na stosowanie do przygotowywania potraw mieszanki przypraw zawierającej w składzie dużo soli i sztuczny barwnik, koncentratu zup w

proszku oraz koncentratu galaretki w proszku do sporządzenia napoju do obiadu oraz na małą różnorodność produktów w posiłkach, mały udział świeżych warzyw i owoców w posiłkach, małą różnorodność owoców i warzyw w posiłkach, małą różnorodność przetworów mięsnych w posiłkach, małą ilość produktów z roślin strączkowych suchych w dekadzie, brak ryb i przetworów rybnych w dekadzie.

W związku z powtarzającym się nieprawidłowym żywieniem pensjonariuszy w jednym z bloków żywienia, PPIS w Ciechanowie skierował pismo do Dyrektora Domu Pomocy Społecznej o informację dotyczącą podjętych działań naprawczych w celu poprawy jakości żywienia pensjonariuszy.

W sezonie grzybowym sprawowano nadzór nad obrotem grzybami. Udzielano poradnictwa w zakresie przynależności gatunkowej grzybów przez pracowników posiadających uprawnienia klasyfikatorów grzybów. Uczestniczono w dwóch wydarzeniach społecznych: „Przystań Zdrowie” oraz „Święto Seniorów – Senioralia”. Pracownik posiadający uprawnienia klasyfikatora grzybów uczestniczył w audycji radiowej dot. zasad zbierania i dalszego postępowania z grzybami.

DZIAŁANIA W RAMACH SYSTEMU RASFF - System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywienia Zwierząt.

W 2022 r. otrzymano 35 powiadomień o produktach niebezpiecznych dotyczących między innymi:

- mięsa drobiowego, proszek jajeczny - obecność Salmonella Enteritidis
- mąki żytniej typ 720 - przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A
- wykrycia tlenu etylenu (ETO) w produktach żywnościowych,
- produkty (kaszanka, makrela wędzona) w których stwierdzono obecność bakterii Listeria monocytogenes
- wykrycia antybiotyku w mięsie, z którego wyprodukowano wyroby mięsne.

Przeprowadzano kontrole sanitarne interwencyjne i rozmowy telefoniczne z podmiotami będącymi na załączonych listach dystrybucji, mające na celu nadzorowanie procesu wycofania z obrotu produktów umieszczonych w systemie Rasff.

GRANICZNA KONTROLA SANITARNA

Na terenie PSSE w Ciechanowie był jeden importer środków spożywczych – suplementów diety. W 2022 r. na wniosek podmiotu w związku z importem z Rosji suplementów diety pn. „Vetom 1.1”, „Vetom 3”, „Vetom 4”, „Nozdrin spray 10 ml” kontynuowano postępowanie rozpoczęte w dniu 17.12.2021 r. W dniu 16.05.2022r. po okazaniu wyników badań laboratoryjnych dot. potwierdzenia obecności i ilości deklarowanych bakterii probiotycznych w w/w suplementach diety wydano świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę przedmiotowych suplementów diety.

Ponadto przeprowadzono 4 kontrole graniczne, jedną w składzie celnym, pozostałe w miejscu docelowego przeznaczenia towaru. Oceniono 4 partie produktów importowanych. Pobrano do badań laboratoryjnych 11 próbek żywności importowanej (pszenica, kasza kukurydziana), produkty pochodziły z Ukrainy. Wyniki badań były niekwestionowane w zakresie zbadanych parametrów. Wydano świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę.

OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ ŻYWNOSCI

W 2022 r. pobrano do badań laboratoryjnych 371 próbek środków spożywczych oraz w sklepach obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością pobrano do badań 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością.

Zdyskwalifikowano 15 próbek środków spożywczych i 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością

Próbki zdyskwalifikowane w 2022 r.				
Lp.	Nazwa próbki	Liczba próbek	Przyczyna zakwestionowania	Podjęte działania
1	Stek z Antrykotu bez kości Wołowina Dojrzejająca – pakowana próżniowo	5	cechy organoleptyczne: barwa mięsa zmieniona, lekko zielona, zapach obcy	Wydano decyzję obciążającą producenta opłatą za pobranie i zbadanie próbek
2	Świeżo wyciskany 100% sok z pomarańczy	5	obecność pałeczek z rodzaju Salmonella Dessau w 25 g (ml) w temperaturze 37°C w 2 próbkach produktu	Wydano decyzję: nakazującą w terminie natychmiastowym: zaprześć prowadzenia działalności w zakresie przygotowywania soków wyciskanych z dostarczanych do zakładu czystych świeżych owoców i warzyw do czasu: – podjęcia działań naprawczych; – okazania wyników badań potwierdzających zgodność produkowanych soków z wymogami prawa żywnościowego; – poinformowania o podjętych działaniach naprawczych zapewniających zgodność produkowanych soków z wymogami prawa żywnościowego. Wydano decyzję obciążającą opłatą za pobranie i zbadanie próbek.
3	„Śląskie wyrób garmażeryjny gotowany, chłodzony	5	cechy organoleptyczne: zapach produktu zmieniony, obcy	Wydano decyzję obciążającą producenta opłatą za pobranie i zbadanie próbek.
4	Łyżka Szumówka altom design	1	przekroczenie poziomu migracji specyficznej – sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych	Produkt zgłoszono do systemu RASFF Wydano decyzję obciążającą importera opłatą za pobranie i zbadanie próbki.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

Zawarte w dniu 15.11.2018 r. porozumienie o współpracy pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ciechanowie a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Ciechanowie o współdziałaniu i współpracy obu organów inspekcji określa szczegółowo warunki i sposób współdziałania, m.in. zasady i zakres bieżącej współpracy mające na względzie zapewnienie sprawnego nadzoru nad w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. Do wspólnego nadzoru w roku 2022 r. wytypowano 2 zakłady do kontroli będące pod nadzorem obu inspekcji młyn zbożowy oraz zakład produkcji wyrobów mięsnych oraz pieczywa produktów piekarniczych i ciast pieczonych.

W młynie zbożowym przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych. Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki mąki (żytnia typ 720, żytnia typ 2000, graham typ 1850) w kierunku obecności mikotoksyn i alkaloidów sporyszu. Wyniki badań były niekwestionowane.

W zakładzie produkcji pieczywa produktów piekarniczych i ciast pieczonych w Ciechanowie ul. Śmiecińska 9 przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Inspekcji Weterynaryjnej kontrolę sanitarną. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wdrożenia dobrej praktyki produkcyjnej i oznakowania wyrobów gotowych. Prowadzone jest postępowanie administracyjne.

WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA ORAZ STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla ponad 86 tys. ludności w powiecie ciechanowskim było **25** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tzw. publicznych, zasilanych z **26** ujęć podziemnych oraz **2** wodociągi lokalne, w 2 zakładach pracy.

Oceny stanu zaopatrzenia w wodę mieszkańców pow. ciechanowskiego dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych ze **167 próbek** wody pobranych, w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz **273 próbek** wody, pobranych w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS z punktów zgodności na urządzeniach i instalacji wodociągowej.

Z **25** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, **9 wodociągów** dostarczało wodę o wymaganej jakości fizykochemicznej i mikrobiologicznej, bez konieczności prowadzenia w 2022r. postępowania administracyjnego. W pozostałych wodociągach stwierdzano krótkotrwałe skażenia mikrobiologiczne lub przekroczenia wskaźników fizykochemicznych, a w przypadku braku uzyskania poprawy prowadzono postępowanie administracyjne związane z koniecznością wydawania decyzji nakazujących.

Liczba wodociągów	Wodociągi z wodą o wymaganej jakości	Wodociągi z wodą okresowo nieprzydatną do spożycia	Wodociągi z wodą krótkotrwale kwestionowaną w zakresie wskaźników fizykochemicznych (bez wydawania decyzji)	Wodociągi z wodą krótkotrwale kwestionowaną w zakresie wskaźników mikrobiologicznych (bez wydawania decyzji)	Wodociągi z obecnością bakterii grupy coli lub ogólnej liczby kolonii w 22° C (o warunkowej przydatności)	Wodociągi z wodą kwestionowaną w zakresie wskaźników fizykochemicznych (o warunkowej przydatności)
25 publiczne	9 Damięty gm. Sońsk Trętowo gm. Opinogóra gm. Opinogóra Ciechanów uj. Tysiąclecia Zalesie gm. Głinojeck Grudusk gm. Grudusk Ciemniewko gm. Sońsk Regimin gm. Regimin Humięcino gm. Grudusk	3 Gołymin (skażenie mikrobiologiczne – bakterie grupy coli i enterokoki) Gogole gm. Gołymin (skażenie mikrobiologiczne – bakterie grupy coli) Zeńbok gm. Regimin (skażenie mikrobiologiczne – bakterie grupy coli)	7 Ciechanów uj. Gostkowska (mętność) Chotum gm. Ciechanów (mętność) Sokołówek gm. Ciechanów (zapach) Pajewo gm. Gołymin (mętność) Stryjewo gm. Grudusk (mętność) Zeńbok gm. Regimin (żelazo) Gołymin (mętność)	9 Gumowo gm. Ciechanów (bakterie gr. coli,) Sokołówek gm. Ciechanów (bakterie gr. coli) Pajewo gm. Gołymin (bakterie gr. coli) Wiksin gm. Grudusk (bakterie gr. coli,) Wola Wierzbowska gm. Opinogóra (bakterie gr. coli) Dąbrowa gm. Ojrzeń (bakterie gr. coli) Kołaczków gm. Opinogóra (bakterie gr. coli) Gołotczyzna gm. Sońsk (bakterie gr. coli) Radomka gm. Regimin (bakterie gr. coli)	4 Zeńbok gm. Regimin ((bakterie gr. coli) Gołymin (bakterie gr. coli) Gołotczyzna gm. Sońsk (bakterie gr. coli) Gumowo gm. Ciechanów (bakterie gr. coli)	5 Luberadz gm. Ojrzeń (mangan) Zeńbok gm. Regimin (mętność, mangan) Kraszewo gm. Ojrzeń (mętność) Pajewo gm. Gołymin (żelazo, mętność) Radomka gm. Regimin (zapach)
2 lokalne		szpital SSzW w Ciechanowie (bakterie gr. coli, enterokoki) Cukrownia Zygmuntowo (bakterie gr. coli)		szpital SSzW w Ciechanowie (bakterie gr. coli,) Cukrownia Zygmuntowo (bakterie gr. coli)		Cukrownia Zygmuntowo (smak, zapach)

W celu zapewnienia i uzyskania poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej przez nadzorowane wodociągi w 2022 r.:

- wydano **108** stwierdzeń przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w formie decyzji administracyjnych.
- podejmowano lub kontynuowano egzekwowanie wymaganej jakości wody w trybie postępowania administracyjnego – podjęto **42** wszczęcia postępowania, wydano **24** decyzje obciążające opłatą, **21** decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, **5** decyzji o braku przydatności z powodu skażenia mikrobiologicznego, **19** decyzji o umorzeniu postępowania, **23** decyzje zmieniające oraz **2** decyzje zatwierdzające laboratoryjny system jakości prowadzonych badań wody w **2** laboratoriach zewnętrznych (wodociągowych)
- dokonano **12** weryfikacji i wydano **12** decyzji dot. zastosowanych materiałów i wyrobów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi (w ramach realizowanych inwestycji) oraz **12** decyzji obciążających opłatą
 - przeprowadzono **111** kontroli sanitarnych w nadzorowanych wodociągach
 - dokonano **8** uzgodnień określających zasady współdziałania z przedsiębiorstwami wodociągowymi (pobieranie próbek wody, wzajemne przekazywanie sprawozdań)
 - prowadzono działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody (**1** artykuł do prasy, **1** audycja radiowa), konsumentom zainteresowanym jakością wody wodociągowej były udzielane informacje pisemne i telefoniczne oraz poprzez rozpowszechniane komunikaty o jakości wody (**18**), wydawane w związku z jej jakością i oceną roczną jakości wody (**25**).

Pod nadzorem PIS na terenie powiatu ciechanowskiego poza wodociągami publicznymi są 2 wodociągi lokalne (zakładowe): Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie oraz Cukrowni Głinojeck S.A. w Zygmuntownie. Obydwa wodociągi dostarczały wodę o zmiennej jakości fizykochemicznej lub mikrobiologicznej (smak i zapach oraz bakterie grupy coli w wodociągu Cukrowni) oraz złej jakości mikrobiologicznej, skutkującej brakiem przydatności do spożycia (bakterie grupy coli w wodociągu Cukrowni, enterokoki kałowe w wodociągu szpitala). W stosunku do podmiotów odpowiedzialnych za jakość wody prowadzono

postępowanie administracyjne. Szpital od lipca do października 2022 r. korzystał z awaryjnego zaopatrzenia w wodę - z wodociągu miejskiego Ciechanów.

Ponadto postępowania administracyjnego wymagała również jakość wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków z oddziałami Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie. Instalacja ciepłej wody skolonizowana była bakteriami z rodzaju *Legionella* sp. Wdrożone działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody, co potwierdziły przeprowadzone kolejne badania laboratoryjne próbek wody ciepłej.

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH PRZEZNACZONYCH DO KĄPIELI

Nadzorem sanitarnym w 2022 r. objęto Kąpielisko Krubin w Ciechanowie. Sezon kąpielowy dla Kąpieliska Krubin w Ciechanowie został określony uchwałą Rady Miasta Ciechanów w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów na 2022 rok. Ponadto organizator opracował profil wody w kąpielisku zawierający opis cech fizycznych, geograficznych i hydrogeologicznych wody oraz ustalił w porozumieniu z PPIS w Ciechanowie harmonogram pobrania próbek wody z wyznaczonego punktu na kąpielisku.

Organizator prowadził nadzór wewnętrzny w zakresie oceny wizualnej wody w kąpielisku, a 4 kontrole sanitarne urzędowe, przeprowadzone w czasie sezonu nie wykazały obecności zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody. Nie wystąpiły zakwity sinic.

Przez cały sezon funkcjonowania kąpieliska woda była przydatna do kąpieli, jej jakość spełniała obowiązujące wymagania. Na terenie kąpieliska zapewniono właściwe warunki dla użytkowników: wytyczono strefy dla umiejących pływać i dla dzieci, pomosty posiadały oznakowanie informujące o głębokościach wody, zapewniono ratowników WOPR, tablicę informacyjną, regulamin korzystania z akwenu, 2 przebieralnie, 1 kontener sanitarny z kabinami ustępowymi, kontener i pojemniki na śmieci oraz dodatkowe wyposażenie (żagle p/słoneczne, zestawy stolików z siedzeniami, rowery wodne, kajaki, pajęczyna do zabaw dla dzieci).

Informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o warunkach panujących na kąpielisku na bieżąco umieszczane były przez organizatora i PPIS w Ciechanowie w serwisie kąpieliskowym,

wydawane były również bieżące oceny jakości wody, które rozpowszechniano poprzez lokalne media i na tablicy informacyjnej kąpieliska. W 2022 r., wydano **4** oceny jakości wody w kąpielisku.

BASENY KRYTE I ODKRYTE

Stałym całorocznym nadzorem sanitarnym objęte są 2 kryte obiekty, tj. pływalnia miejska U-Ciecha oraz basen rehabilitacyjny ARNICA, zlokalizowany w domu pomocy społecznej. Ocena przydatności wody do kąpiel w nieckach krytej pływalni U-Ciecha została dokonana, w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych, z pobranych w ramach kontroli wewnętrznych próbek wody oraz próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej. Wydano 28 bieżących ocen jakości wody basenowej, 1 ocenę roczną i 1 dot. jakości wody ciepłej w natryskach. W 2022 r. prowadzono 7 postępowań administracyjnych związanych z przekroczeniami parametrów w wodzie basenowej (chlor wolny, chlor związany, mętność, chloroform, potencjał redox), ze skażeniem ciepłej wody w natryskach basenowych bakteriami *Legionella* sp. oraz stanem sanitarnym powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach pomocniczych. Wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 o braku przydatności wody basenowej – obecność *Pseudomonas aeruginosa*), pozostałe postępowania umorzono.

Podczas kontroli sanitarnych stwierdzono, że zarządzający pływalnią zapewniał udokumentowaną bieżącą obserwację wody na pływalni, prowadził zapisy podejmowanych działań naprawczych oraz rejestrację pracy urządzeń do pomiarów wymaganych parametrów fizykochemicznych w nieckach basenowych. W obiekcie przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych.

Oceny przydatności wody do kąpiel w niecce basenu rehabilitacyjnego ARNICA w DPS Kombatant dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznych i nadzoru sanitarnego. Wydano 16 bieżących ocen jakości wody basenowej i 1 ocenę roczną. W 2022 r. przeprowadzono w obiekcie 4 kontrole sanitarne i prowadzono 5 postępowań administracyjnych związanych z przekroczeniami parametrów w wodzie basenowej (chlor związany, utlenialność) i stanem sanitarnym powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach w części mokrej basenu. Wydano 1

decyzję administracyjną dot. stanu sanitarno-technicznego, pozostałe postępowania umorzono.

PPIS w Ciechanowie wystosował ponadto 2 wystąpienia do administratora obiektu w sprawie występujących często wysokich poziomów utlenialności w wodzie basenowej oraz w sprawie niesystematycznego przekazywania sprawozdań z badań próbek wody z kontroli wewnętrznej. Jeden obiekt basenowy sezonowy to pływalnia odkryta. Badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej pobierano z częstotliwością, co 2 tygodnie. W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, w tym 1 z poborem próbek wody. W sezonie letnim 2022 r. w obiekcie zapewniono regulamin korzystania z basenu, tabliczki informacyjne z głębokością wody, 2 przebieralnie zewnętrzne, kontener z 3 kabinami wc, pojemniki na śmieci oraz dodatkowe wyposażenie dla użytkowników (żagle p/słoneczne, natrysk, 3 zjeżdżalnie dla dzieci, ławki, tor przeszkód i leżaki). Obiekt ten strzeżony był przez ratowników WOPR. Wydano 4 bieżące oceny jakości wody. Prowadzono 1 postępowanie administracyjne dot. ponadnormatywnego poziomu parametrów fizykochemicznych w wodzie basenowej i wydano 1 decyzję o braku przydatności wody basenowej do kąpieli (bardzo wysoki poziom chloroformu i sumy THM).

Zarządzający odkrytym basenem jest zobowiązany, w terminie do 15 czerwca 2023 r., do wyeliminowania nieprawidłowości dotyczących zapewnienia możliwości dokonywania pomiarów jakości wody i ich rejestrowania w zakresie pH, potencjału redox, stężenia chloru wolnego i chloru związanego z wymaganą częstotliwością.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

HOTELE I POZOSTAŁE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI NOCLEGOWE

W 2022 r. przeprowadzono **24** kontrole w hotelach i innych obiektach świadczących usługi noclegowe. Kontrole nie wykazały zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości.

Wszystkie kontrolowane hotele i pozostałe obiekty tej grupy zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, natomiast ścieki odprowadzane były do kanalizacji ogólnej lub do zbiorników bezodpływowych.

Podczas kontroli nie stwierdzono również zaniedbań w zakresie zapewnienia właściwego postępowania z bielizną czystą i brudną. Zapewniano wymianę i pranie bielizny pościelowej, środki higieny osobistej oraz preparaty do utrzymania pomieszczeń i urządzeń w czystości.

W 1 hotelu posiadającym zaplecze typu SPA z udostępnianym jacuzzi prowadzono postępowanie administracyjne dot. jakości wody basenowej. Wydano 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody basenowej do kąpeli (w czasie działań naprawczych obiekt był unieruchomiony kilka miesięcy) oraz 5 ocen przydatności wody do kąpeli.

Mając na uwadze zagrożenia zdrowotne powodowane skażeniem instalacji ciepłej wody bakteriami z rodzaju Legionella kontynuowano nadzór w zakresie utrzymywania w obiektach hotelarskich optymalnej temperatury (55-60°C) ciepłej wody. Wymagano badań laboratoryjnych dla potwierdzenia dobrej jakości mikrobiologicznej ciepłej wody w instalacji wewnętrznej. Brak aktualnych badań jakości ciepłej wody stwierdzono w 5 obiektach (2 hotele i 3 inne obiekty noclegowe) - wydano 1 decyzję nakazującą, 4 postępowania umorzono.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ INNE PLACÓWKI DZIENNEGO POBYTU

W 2022 r. skontrolowano **2** DPS-y, których zasadniczym celem jest zaspakajanie potrzeb opiekuńczych, bytowych oraz wspomagających oraz **2** środowiskowe domy samopomocy. Placówki te utrzymane były w dobrym stanie porządkowym. W 1 obiekcie (dom pomocy społecznej) stwierdzono brudne, zniszczone powierzchnie ścian, sufitów i podłóg w wielu pomieszczeniach przeznaczonych dla mieszkańców (pokoje, łazienki) oraz w pomieszczeniach pomocniczych (magazynki, brudowniki). Wydano 1 decyzję nakazującą i 1 obciążającą opłatą za czynności kontrolne.

OBIEKTY DLA BEZDOMNYCH

W 2022 r. przeprowadzono **9** kontroli, w **4** funkcjonujących na terenie powiatu ciechanowskiego obiektach typu schronisko, prowadzonych przez:

- Stowarzyszenie MONAR w Warszawie Dreglin 7 gm. Gliniojeck
- Fundację „Serce Marka” Konarzewo Sławki 18a,
- Fundację „Żyj od Nowa” Garnowo Duże 12 gm. Gołymin
- Fundację „Dary Losu” w Gąsocinie ul. Kolejowa 12 gm. Sońsk

Wszystkie obiekty dla bezdomnych są placówkami całorocznymi, mieszczą się w budynkach murowanych, a ich tereny są ogrodzone.

W obiektach dla osób bezdomnych na terenie powiatu ciechanowskiego zapewnione są warunki do całodobowego przebywania osób bezdomnych, zapewnione są również warunki funkcjonalno-techniczne, umożliwiające wyżywienie, korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych z bieżącą ciepłą i zimną wodą (ubikacje, prysznice, umywalki), pranie i suszenie odzieży, wymianę odzieży, dostęp do środków czystości, higieny i dezynfekcyjnych. We wszystkich obiektach odbywa się przygotowywanie posiłków przez osoby wyznaczone, posiadające badania do celów sanitarno-epidemiologicznych. Pomieszczenia w których przygotowywane są posiłki wyposażone są w niezbędny sprzęt.

W 1 obiekcie (Dreglin) dodatkowo zapewniona jest opieka socjalna i terapeutyczna w celu aktywizacji mieszkańców w prace domowe i na rzecz mieszkańców oraz w celu uzyskania samodzielności życiowej i wyjścia z bezdomności.

Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na zapewnienie środków do utrzymania higieny osobistej oraz środków czystości (myjąco-dezynfekcyjnych) do utrzymania czystości pomieszczeń i wyposażenia, zapewnienie odzieży zimowej oraz bielizny pościelowej, stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń. W 1 obiekcie stwierdzono uchybienia sanitarno – techniczne (zniszczone i brudne powierzchnie ścian i sufitów w pokojach mieszkalnych) – wydano 1 decyzje nakazującą i 1 obciążającą opłatą za czynności kontrolne.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUAŻU I ODNOWY BIOLOGICZNEJ

W 2022 r. łącznie przeprowadzono **116** kontroli w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej oraz w zakładach świadczących łącznie więcej niż jedną z usług (fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej lub tatuażu). Nieprawidłowości sanitarno – techniczne stwierdzono w 26 obiektach.

Główne nieprawidłowości dotyczyły braku:

- wymaganej wentylacji w pomieszczeniach świadczenia usług lub WC
- właściwych warunków do oddzielnego przechowywania odzieży własnej i roboczej pracowników

- procedur regulujących sposób postępowania przy wykonywaniu czynności w ramach świadczonych usług, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, określających zasady stosowania sterylnego sprzętu oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry, błon śluzowych i dekontaminacji pomieszczeń, a także urządzeń
- aktualnych badań do celów sanitarno – epidemiologicznych
- umowy na odbiór odpadów komunalnych
- kontroli skuteczności procesu sterylizacji (obecność drobnoustrojów w badaniu sporalu)

W 2022 roku stwierdzono, że coraz więcej zakładów świadczących usługi kosmetyczne, przeprowadza sterylizację używanych narzędzi (które z założenia naruszają ciągłość tkanek ludzkich) we własnych sterylizatorach parowych.

W ramach nadzoru sanitarnego wydano **13** decyzji nakazujących, w 13 przypadkach umorzono postępowanie administracyjne i wydano **26** decyzji obciążających opłatą. Ponadto nałożono 1 mandat karny, na kwotę 100 zł.

Mając na uwadze ewentualne zagrożenia zdrowotne (możliwość zakażeń bakteryjnych, wirusowych i grzybiczych) w ww. zakładach tradycyjnie kontynuowano prowadzenie instruktażu w trakcie kontroli nt. zasad sporządzania roztworów dezynfekcyjnych i ich właściwego stosowania, a także obsługi nowo zakupionych sterylizatorów.

DWORCE, PRZYSTANKI KOLEJOWE I ŚRODKI TRANSPORTU OSOBOWEGO

W 2022 r. przeprowadzono **7** kontroli dworców i przystanków PKP wraz z peronami i przytorzami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego. Stan sanitarny skontrolowanych 6 środków transportu osobowego należących do ZKM nie wymagał interwencji PPIS. Autobusy wyjeżdżające w trasę były należycie przygotowane pod względem sanitarnym.

Skontrolowano 3 pociągi relacji Ciechanów-Warszawa. Nie stwierdzono nieprawidłowości: ubikacje posiadały systemy do gromadzenia nieczystości ciekłych i były właściwie wyposażone w środki do utrzymania higieny (dozowniki z mydłem, papier toaletowy i ręczniki papierowe).

USTĘPY PUBLICZNE, TOALETY OGÓLNODOSTĘPNE ORAZ USTĘPY, STACJE PALIW

W 2022 r. przeprowadzono **25** kontroli ustępów publicznych, ubikacji publicznych ogólnodostępnych w centrach handlowych, a także ustępów zlokalizowanych w obrębie stacji paliw.

Obiekty na bieżąco sprzątano i dezynfekowano oraz właściwie wyposażono w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. W 1 przypadku prowadzono postępowanie administracyjne (brak badań do celów sanit. – epidemiologicznych), które umorzono z powodu usunięcia nieprawidłowości.

CMENTARZE I DOMY PRZEDPOGRZEBOWE, ŚRODKI TRANSPORT POGRZEBOWEGO

W 2022 r. przeprowadzono **3** kontrole cmentarzy. W 1 przypadku stwierdzono gromadzenie odpadów komunalnych poza pojemnikami na odpady (luzem wzdłuż ogrodzenia). PPIS wydał 1 decyzję nakazującą i 1 obciążającą opłatą za czynności kontrolne. Ponadto przeprowadzono **6** kontroli zakładów pogrzebowych i **3** kontrole środków transportu do przewozu zwłok. W 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości (brak wentylacji w wc, brudne, zniszczone ściany i sufit). Wydano 2 decyzje nakazujące i 2 decyzje obciążające opłatą.

TERENY REKREACYJNE I POZOSTAŁE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Pracownicy PSSE w Ciechanowie w 2022 roku przeprowadzili **11** kontroli terenów rekreacyjnych tj. placów zabaw, piaskownic, parków i skwerów. Nie stwierdzono nieprawidłowości, tereny utrzymywano w dobrym stanie porządkowym i funkcjonalnym, na terenach zielonych dokonano wielu nowych nasadzeń i ustawiono nowe urządzenia.

Wykonano również **34** kontrole innych obiektów użyteczności publicznej takich jak sale zabaw, pralnie, apteki, obiekty sportowe, ośrodki kultury i muzea. Nieprawidłowości sanitarno – techniczne stwierdzono w 6 obiektach. Wydano 5 decyzji nakazujących usunięcie

nieprawidłowości (brak wentylacji w wc,, brudne, zniszczone i zawilgocone ściany), w 1 przypadku postępowanie administracyjne umorzono.

W 2022 r. do Inspekcji Sanitarnej wpłynęło **10** interwencji, które rozpatrzono w ramach posiadanych kompetencji (stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej) lub przekazano do rozpatrzenia do innych organów administracji publicznej (ścieki z nieruchomości, hałas od klimatyzatorów).

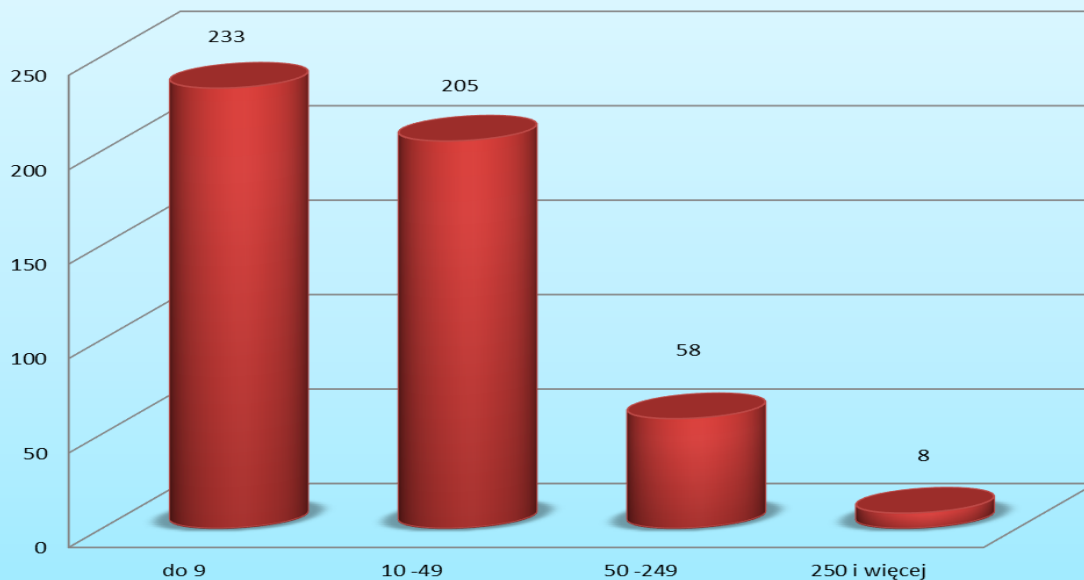
STAN HIGIENICZNO -SANITARNY ZAKŁADÓW PRACY

NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie sprawuje nadzór i kontrolę przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy przez pracodawców.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie w 2022 r. było 504 zakłady pracy, zatrudniające 15698 pracowników. Podobnie jak w latach ubiegłych, większość nadzorowanych zakładów (45,44%) stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników).

Struktura zakładów pracy w powiecie ciechanowskim

Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zaliczane, zgodnie z PKD (Polską Klasyfikacją Działalności) do następujących działów: handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi, edukacja, handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, produkcja artykułów spożywczych, opieka zdrowotna, produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, finansowa działalność usługowa, produkcja odzieży, produkcja mebli.

Prowadząc kontrolę według przyjętych standardów w 2022 roku skontrolowano 151 zakładów pracy przeprowadzając 234 kontrole.

Liczba zatrudnionych pracowników w zakładach	W ewidencji	Skontrolowanych w roku 2022
do 9 pracowników	233	61
10 - 49	205	62
50 - 249	58	23
250 i więcej	8	5

W analizowanym okresie, w wyniku przeprowadzonych kontroli w ramach nadzoru nad warunkami pracy, wydano 103 decyzje, w tym 81 decyzji nakazujących, które zawierały 397 nakazów, w tym:

- 187 dotyczących badań i pomiarów w środowisku pracy
- 52 w zakresie stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych
- 46 w zakresie substancji, preparatów, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, lub mutagennym w środowisku pracy
- 30 w zakresie oceny ryzyka zawodowego
- 30 w zakresie stanu technicznego pomieszczeń pracy
- 22 w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin
- 11 z zakresu BHP
- 7 w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy
- 5 w zakresie braku rejestru chorób zawodowych
- 4 w zakresie braku rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
- 2 w zakresie produktów biobójczych
- 1 dotycząca obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości dotyczyły braku:

- aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – 175 nakazów
- pomiaru oświetlenia na stanowisku pracy – 12 nakazów
- rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 17 nakazów
- przekazania do PWIS informacji o substancjach o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 18 nakazów
- oceny ryzyka zawodowego - 21 nakazów
- nieaktualnej oceny ryzyka zawodowego – 8 nakazów
- złego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych – 16 nakazów
- złego stanu technicznego ścian i podłóg w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych – 18 nakazów
- szatni lub jej właściwego wyposażenia – 10 nakazów

- umywalni lub jej właściwego wyposażenia – 12 nakazów.

Z otrzymywanych od pracodawców wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy podczas kontroli wynika, że w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych w środowisku pracy pracuje 12 osób. Szkodliwe warunki pracy występowały w 4 zakładach i były związane z przekroczeniami najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu oraz z przekroczenia NDN drgań działających na organizm człowieka przez kończyny górne w jednym zakładzie, w którym przekroczone było NDN hałasu.

Przekroczenie NDN hałasu wystąpiło w zakładach: produkującym wyroby papiernicze (6 pracowników), pomocy społecznej (2 pracowników), kamieniarskim (2 pracowników), produkującym artykuły spożywcze (2 pracowników).

Przekroczenie NDN drgań działających na organizm człowieka przez kończyny górne wystąpiło w jednym zakładzie podczas prac związanych z obróbką kamienia.

Tabela. Narażenie na czynniki szkodliwe (w warunkach > NDS/N) w zakładach pracy powiatu ciechanowskiego

Czynnik szkodliwy	Narażenie na czynniki szkodliwe (w warunkach przekroczeń NDN)	
	Liczba pracowników	Liczba zakładów
Hałas	12	4
Drgania działające na organizm człowieka przez kończyny górne	1	1

W związku z panującą pandemią koronawirusa oraz stanem zagrożenia epidemicznego w kontrolowanych zakładach sprawdzano, czy zatrudnionym pracownikom i innym osobom przebywającym na terenie zakładu zapewniono dostęp do środków ochrony indywidualnej oraz środków do dezynfekcji rąk jak również zwracano uwagę, aby w zakładach były udostępniane w widocznym miejscu instrukcje prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk.

CHOROBY ZAWODOWE

W 2022 r. nie zgłoszono podejrzeń o chorobę zawodową. Prowadzone było jedno postępowanie wszczęte w 2021 r. i dotyczyło obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1.2 kHz wg. pozycji 21 wykazu chorób zawodowych.

W 2022 r. PPIS w Ciechanowie nie wydał decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, jak również decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

Podczas wykonywania czynności kontrolnych oceniano realizację przepisów – ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia REACH 1907/2006 oraz rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP (Classification, Labelling and Packaging) przez podmioty gospodarcze.

W ewidencji PPIS w Ciechanowie znajduje się 2 dalszych użytkowników – formulatorów, 86 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin i 284 podmiotów gospodarczych stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej. Przeprowadzono 3 kontrole u dalszych użytkowników – formulatorów, 26 kontroli u podmiotów gospodarczych wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, 99 kontroli u podmiotów gospodarczych stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej. Wydane zostały decyzje nakazujące wykonanie obowiązków w stosunku do podmiotów, u których podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości. Nieprawidłowości dotyczyły:

- liczby wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono brak kart charakterystyki -1
- liczby stosujących, u których stwierdzono brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 8

- liczby stosujących, u których stwierdzono brak kart charakterystyki - 5

PRODUKTY BIOBÓJCZE

Według ewidencji obiektów na terenie działania PPIS w Ciechanowie odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego jest 32 podmioty gospodarcze. W 2022 r. przeprowadzono 12 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 20 kontroli w zakresie ich stosowania. W jednym podmiocie odpowiedzialnym za wprowadzanie produktu biobójczego na terenie Polski stwierdzono brak wymagalnego pozwolenia na obrót produktem biobójczym. Została wydana 1 decyzja zakazująca wprowadzanie w/w produktu do obrotu oraz jego wycofanie z rynku. Obowiązki nałożone decyzją zostały wykonane przez podmiot odpowiedzialny.

PRODUKTY KOSMETYCZNE

Według ewidencji obiektów na terenie działania PPIS w Ciechanowie odpowiedzialnych za wytwarzanie, konfekcjonowanie i obrót produktami kosmetycznymi jest 16 podmiotów gospodarczych, w tym: 4 zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne, 1 zakład konfekcjonujący produkty kosmetyczne oraz 13 obiektów zajmujących się obrotem produktami kosmetycznymi.

W 2022 r. przeprowadzono łącznie 5 kontroli w zakresie produktów kosmetycznych, w tym: 1 kontrolę w zakładzie odpowiedzialnym za wytwarzanie i konfekcjonowanie produktów kosmetycznych w zakresie oceny warunków produkcji i obrotu kosmetykami, 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków wytwarzania produktu kosmetycznego w celu uzyskania certyfikatu GMP oraz 2 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2022 r. PPIS w Ciechanowie wydał 2 certyfikaty GMP poświadczające zgodność wytwarzania produktów kosmetycznych z dobrą praktyką produkcji określoną normą ISO 22716.

DETERGENTY

W ewidencji PPIS w Ciechanowie znajduje się 88 dystrybutorów detergentów. W 2022r. w zakresie nadzoru nad detergentami przeprowadzono 15 kontroli u wprowadzających do obrotu oraz 28 kontroli u podmiotów je stosujących. Nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad detergentami nie stwierdzono.

PREKURSORY NARKOTYKÓW KATEGORII 2 I 3

W obiektach będących pod nadzorem PPIS w Ciechanowie w 2022 r. nie był prowadzony z państwami trzecimi handel prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. W ewidencji PSSE w Ciechanowie znajduje się 13 podmiotów stosujących prekursory narkotykowe oraz 1 podmiot wprowadzający do obrotu prekursory kategorii 3. Przeprowadzono 5 kontroli w zakładach stosujących prekursory narkotykowe – nieprawidłowości nie stwierdzono.

ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

W okresie trwania ferii zimowych, pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili monitorowanie potencjalnych miejsc sprzedaży środków zastępczych, a także wybranych placówek handlowych, w których zachodziło podejrzenie, że są tam wprowadzane do obrotu środki zastępcze „dopalacze” lub nowe substancje psychoaktywne.

W okresie ferii przeprowadzono łącznie 4 wizytacje w punktach handlowych, w tym: 3 w punktach handlowych z alkoholem oraz 1 wizytacja w stacji benzynowej.

W żadnym z wizytowanych obiektów nie stwierdzono produktów, co do których zachodziłoby podejrzenie, że mogą stanowić środki zastępcze. Podczas obserwacji nie zauważono również, aby w tych obiektach, a także w bezpośrednim ich sąsiedztwie gromadziły się osoby, w tym młodzież, które swoim zachowaniem wskazywały, aby mogły być potencjalnymi klientami poszukującymi „dopalaczy”. Podczas dokonanych wizytacji

i prowadzonych obserwacji nie stwierdzono podejrzanych towarów, czy produktów, które swoim wyglądem, przeznaczeniem, gramaturą jednostkowych opakowań, czy ceną mogły być uznane jako „środki zastępcze” – protokołów nie sporządzono.

W okresie trwania wakacji, w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje 2022” pracownicy Inspekcji prowadzili monitorowanie potencjalnych miejsc sprzedaży „dopalaczy” oraz wybranych placówek handlowych mających swoją siedzibę na terenie powiatu ciechanowskiego, w których zachodziło podejrzenie, że mogą tam być sprzedawane środki zastępcze. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili kontrolę 2 punktów handlowych posiadających w sprzedaży suplementy diety.

Podczas kontroli i prowadzonych obserwacji nie stwierdzono podejrzanych towarów, czy produktów, które mogłyby być uznane jako „dopalacze”. W czasie trwania wakacji PPIS nie otrzymał od innych służb informacji dotyczących osób lub miejsc, podejrzanych o sprzedaż lub posiadanie środków zastępczych.

OCENA STANU SANITARNEGO W PLACÓWKACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA

W 2022 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie znajdowało się 106 placówek.

Przeprowadzono 128 kontroli, w tym:

- 77 podstawowych
- 20 w ramach przygotowania do nowego roku szkolnego
- 14 placówek sezonowych (4 w ramach akcji „Bezpieczne Ferie”, 10 w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje”)
- 9 sprawdzających wykonanie obowiązków z nałożonych decyzji
- 4 w celu wydania opinii/decyzji dotyczących nowopowstałych placówek

- 2 interwencyjne
- 1 doraźną w związku z podejrzeniem zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi
- 1 tematyczną – przekroczenie stężenia radonu w placówce oświatowej.

W infrastrukturze nadzorowanych placówek w 2022 r.

- **utworzono :**

- + Niepubliczny Żłobek „Smerfolandia” w Głinojecku
- + Niepubliczny Żłobek „Akademia Małego Smerfa” w Kargoszynie
- + Miejskie Przedszkole nr 2 w Ciechanowie
- + Niepubliczne Przedszkole „Akademia Małego Smerfa” w Kargoszynie

- **wpisano do ewidencji:**

- + placówkę wsparcia dziennego - Punkt Wsparcia Dzieci i Rodziny w Ciechanowie
- + Liceum Ogólnokształcące ZDZ w Ciechanowie
- + Technikum Lotnicze ZDZ w Ciechanowie
- + V Liceum Ogólnokształcące w Ciechanowie

- **włączono** Niepubliczne Przedszkole „Tęczowa Kraina” jako oddział przedszkolny do Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Podstawowej w Ciechanowie.
- **przeniesiono** Niepubliczny Żłobek „Music Baby” do nowego budynku.

Tabela: Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania

Rodzaj placówek			Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych	liczba przeprowadzonych kontroli	liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach
Żłobki / kluby dziecięce			7	7	8	204
Przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego		ogółem	29	28	34	2295
		w tym specjalne	-	-	-	-
Szkoły funkcjonujące samodzielnie	szkoły podstawowe		32	31	53	7632
	licea ogólnokształcące		4	3	4	829
	technika		3	3	3	269
	branżowe szkoły I i II stopnia		1	0	-	-
	szkoły policealne		2	2	2	225
Zespoły szkół			7	6	7	3281
Placówki funkcjonujące w zespołach	przedszkola	ogółem	2	2	2	98
		w tym specjalne	-	-	-	-
	szkoły podstawowe		2	2	2	261
	licea ogólnokształcące		4	3	3	967
	technika		5	4	4	1518
	branżowe szkoły I i II stopnia		8	2	2	309
	bursy i internaty		2	1	1	87
	szkoły policealne		2	1	1	20
	warsztaty szkolne		2	1	1	-
	Inne (CKU)		2	1	1	21
Szkoły wyższe	publiczne	liczba uczelni	1	-	-	-
		liczba obiektów	2	-	-	-
	niepubliczne	liczba uczelni	-	-	-	-
		liczba obiektów	-	-	-	-
Placówki z pobytem całodobowym			4	1	1	205
Placówki wychowania pozaszkolnego			9	5	7	1880
Placówki wsparcia dziennego			1	1	1	30
Inne			6	6	8	142
OGÓŁEM			106	93	128	16992

HIGIENA PROCESU NAUCZANIA

ERGONOMIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH

Ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci przeprowadzono w:

- 25 przedszkolach, oceniono 647 stanowisk, nie stwierdzono nieprawidłowości
- 24 szkołach podstawowych, oceniono 395 stanowisk, stwierdzono nieprawidłowości

w jednej szkole, 3 stanowiska uczniów były niedostosowane do wzrostu dzieci. W 6 placówkach dokonano pomiaru stanowisk. Zmierzono wzrost 47 uczniów i dokonano pomiaru stanowisk uczniowskich (wysokość krzesła i blatu biurka ucznia). Ergonomia wyposażenia szkół w klasach I – III oraz w oddziałach przedszkolnych uległa znacznej poprawie. Natomiast z uwagi na sposób organizacji zajęć (zmiana sal lekcyjnych) w klasach IV – VIII w większych placówkach, w których nie każda klasa ma swoją pracownię, występują trudności z dostosowaniem mebli do wzrostu dzieci.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 43 placówkach (535 oddziałów). Stwierdzono nieprawidłowości w 26 oddziałach, w 2 szkołach podstawowych. Do placówek wystosowano wystąpienia pokontrolne. Przy ocenie brano pod uwagę:

- rozpoczynanie zajęć o stałej porze
- równomierne obciążenie nauką na przestrzeni tygodnia (wymóg ten określa § 4 rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w prawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

NADZÓR NAD WARUNKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2022 r. do elektronicznej bazy MEN na terenie powiatu ciechanowskiego, zgłoszono 33 turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym 4 akcji zimowej i 29 akcji letniej. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej skontrolowali:

- 4 placówki wypoczynku, zorganizowane w formie półkolonii w okresie ferii zimowych, w których udział wzięło 49 uczestników

- 10 placówek wypoczynku zorganizowane w okresie wakacji, w formie 1 obozu sportowego i 9 półkolonii, w których udział wzięło 233 uczestników.

Podczas wypoczynku uczestnicy korzystali z pokoi dwu- i trzyosobowych, z łazienkami oraz bazy sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ciechanowie (hali sportowej, krytej pływalni). Uczestnikom zapewniono całodzienne wyżywienie, śniadanie, obiad i kolację.

Organizatorami wypoczynku w formie półkolonii, które odbywały się w miejscu zamieszkania, byli:

- Urząd Miasta Ciechanów, półkolonie (3 turnusy), lokalizacja: Park Nauki Torus w Ciechanowie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Ciechanowie
- DARTOL, rozrywka dla pociech, półkolonie (1 turnus), lokalizacja: Szkoła Podstawowa nr 6 w Ciechanowie
- Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej STUDIO w Ciechanowie, półkolonie (1 turnus)
- Gmina Miejska Ciechanów, półkolonie (1 turnus), lokalizacja: Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie
- Oddział Regionalny PCK Ciechanów, półkolonie (2 turnusy), lokalizacja: PCK Ciechanów
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudusku, półkolonie (1 turnus), lokalizacja: Zespół placówek Oświatowych w Grudusku
- Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, półkolonie (2 turnusy), lokalizacja: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział w Ciechanowie, półkolonie (1 turnus)
- Hopa Park Ciechanów, półkolonie (1 turnus).

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Ciechanowie przeprowadzili 14 kontroli sanitarnych w placówkach wypoczynku. W czasie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.

Organizatorzy półkolonii zapewnili uczestnikom wyżywienie, które prowadzone było w następujących formach:

- w 2 placówkach (2 turnusy) - pełne żywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek)
- w 3 placówkach (4 turnusy) – śniadanie i obiad

- w 3 placówkach (6 turnusów) – obiad.

DZIAŁALNOŚĆ POKONTROLNA W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I OPIEKI ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2022 roku w ewidencji PSSE w Ciechanowie zaewidencjonowano 100 stałych placówek oświatowo-wychowawczych. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 83 placówkach. Analizując stan sanitarny placówek, kierowano się następującymi kryteriami:

- stan techniczny
- bieżąca czystość i porządek
- warunki do utrzymania higieny osobistej
- warunki do prowadzenia zajęć w-f
- ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka
- higiena pracy umysłowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie:

- wydał 19 decyzji administracyjnych, w tym 6 decyzji nakazowych, 8 decyzji płatniczych, 2 decyzje zmieniające termin wykonania i 3 decyzje zatwierdzające żłobki, 3 opinie sanitarne, 151 opinii w sprawie zawieszenia zajęć w placówkach w związku z wystąpieniem zachorowania na COVID – 19 na terenie placówki.
- wystosował 6 wystąpień pokontrolnych.

W ramach realizacji zamierzeń ujętych w planie na 2021 rok, w lipcu i sierpniu, skontrolowano placówki pod względem oceny przygotowania do nowego roku szkolnego 2022/2023. Kontrole szkół przeprowadzono w 20 placówkach. Z kontroli uzyskano informację o pracach remontowych w czasie wakacji. We wszystkich placówkach prace remontowe zakończyły się przed rozpoczęciem roku szkolnego.

WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego utrzymuje się na podobnym poziomie jak w 2021 r. Kompletną bazę sportową do prowadzenia obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego tzn. sale gimnastyczne, zastępcze sale gimnastyczne, boiska oraz natryskownie posiada 12 placówek z 45 skontrolowanych.

WARUNKI DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Wszystkie 83 skontrolowane placówki zaopatrzone są w wodę z wodociągów publicznych, będących pod stałym nadzorem Inspekcji Sanitarnej.

Wśród skontrolowanych placówek:

- 63 posiada połączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej lub gminnej)
- 20 posiada zbiorniki bezodpływowe (szambo).

Stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów w zakresie niewystarczającej liczby:

- umywalek dla chłopców w 6 placówkach
- umywalek dla dziewcząt w 4 placówkach
- ustępów dla dziewcząt w 1 placówce
- ustępów dla chłopców w 2 placówkach.

PROWADZENIE DOŻYWIENIA W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Dożywianie prowadzone było w 59 placówkach:

- w 27 placówkach posiłki przygotowywane są na miejscu
- w 32 placówkach posiłki dowożone były przez firmy cateringowe.

Z posiłków skorzystało 2866 dzieci, w tym 375 posiłków było dofinansowane z MOPS lub GOPS. Wszystkie placówki wpisane są do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonego przez PPIS w Ciechanowie.

EDUKACJA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Realizując zapisy art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ciechanowie inicjuje, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo – zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzające do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia
- popularyzuje zasady higieny i racjonalnego żywienia
- pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia
- ocenia działalność oświatowo – zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo – wychowawcze

Działania podejmowane w 2022 roku wynikały z:

- ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025
- zaleceń Ministerstwa Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia
- sytuacji epidemiologicznej w Polsce, województwie mazowieckim i powiecie ciechanowskim.

W realizacji zadań, partnerami Inspekcji Sanitarnej w Ciechanowie były organizacje i instytucje, w szczególności:

- Główny Inspektor Sanitarny
- Wojewódzka Stacja Sanitarно- Epidemiologiczna w Warszawie
- Starostwo Powiatowe w Ciechanowie
- Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie
- Narodowy Fundusz Zdrowia Delegatura w Ciechanowie
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Ciechanowie
- Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie
- Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ciechanowie
- 5 Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej w Ciechanowie

- Urząd Miasta w Ciechanowie
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ciechanowie
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ciechanowie
- Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa
- Narodowy Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie
- Państwowa Uczelnia Zawodowa, im. I. Mościckiego w Ciechanowie
- Medyczna Szkoła Policealna w Ciechanowie
- Placówki oświatowe z terenu powiatu ciechanowskiego, w tym przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe)
- lokalne media

GLÓWNE OBSZARY DZIAŁANIA

- Profilaktyka uzależnień
- Profilaktyka nadwagi i otyłości
- Profilaktyka chorób nowotworowych
- Profilaktyka chorób zakaźnych i odzwierzęcych
- Promocja szczepień ochronnych
- Promocja zdrowia psychicznego
- Promocja zdrowego stylu życia.

Wszystkie obszary działania realizowane były w ramach interwencji programowych, tj. programy profilaktyczne i interwencji nieprogramowych, tj. różne akcje i działania promujące zdrowie. W ramach koordynacji i monitorowania programów prozdrowotnych przez Inspekcję Sanitarną w Ciechanowie, pracownicy Inspekcji Sanitarnej w 2022 r. przeprowadzili 26 wizytacji w placówkach oświatowych i placówkach wypoczynku letniego. Realizację programów w szkołach oceniono pozytywnie. Wszystkie wizytowane szkoły podejmowały działania zgodne z założeniami programowymi oraz wykazywały dodatkowe inicjatywy w zakresie edukacji zdrowotnej. Odbiorcami wszystkich działań prozdrowotnych organizowanych, inicjowanych i koordynowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na terenie powiatu ciechanowskiego w 2022 r. było około 66000 osób. Podejmowane działania dotyczyły obszarów jn.:

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z terenu powiatu ciechanowskiego, w tym:

- Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- W roku szkolnym 2021/2022 w programie udział wzięło 6 szkół ponadpodstawowych
- Interwencje programowe o tematyce antynikotynowej, w ramach których w placówkach oświatowych powiatu ciechanowskiego realizowano programy:
- „Czyste powietrze wokół nas”- udział wzięło 15 przedszkoli z terenu powiatu
- „Nie pal przy mnie proszę”- udział wzięło 20 szkół podstawowych z terenu powiatu
- „Bieg po zdrowie”- udział wzięło 17 szkół podstawowych z terenu powiatu

PROFILAKTYKA NADWAGI I OTYŁOŚCI

W roku szkolnym 2021/2022 program profilaktyczny „Trzymaj formę” realizowało 15 szkół z terenu powiatu ciechanowskiego.

PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH

Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych (szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu ciechanowskiego), w tym:

- Program profilaktyki raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Wybierz życie pierwszy krok” udział wzięły 3 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu ciechanowskiego
- Program profilaktyki raka piersi dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Zdrowe piersi są OK” udział wzięły 4 szkoły ponadpodstawowe.

- Program profilaktyki czerniaka dla uczniów szkół ponadpodstawowych "Znamie! Znam je?" udział wzięło 7 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu ciechanowskiego.

PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŹNYCH I ODZWIERZĘCYCH

Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z terenu powiatu ciechanowskiego), akcje profilaktyczne dla ogółu społeczeństwa :

- „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV”/ udział wzięło 40 placówek oświatowych z terenu powiatu ciechanowskiego
- Program profilaktyki zapobiegania zakażeniom wywołanym przez meningokoki „Pierwszy dzwonek” dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych udział wzięło 7 szkół podstawowych z terenu powiatu ciechanowskiego
- Program profilaktyczny „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży” udział wzięło 17 szkół podstawowych z terenu powiatu ciechanowskiego
- Program profilaktyczny „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami udział wzięło 16 szkół podstawowych z terenu powiatu ciechanowskiego
- Profilaktyka grypy krzewienie wśród społeczeństwa zasad profilaktyki grypy oraz wzrost świadomości na temat groźnych powikłań pogrypowych za pomocą materiałów edukacyjnych umieszczanych w mediach społecznościowych, pogadanek oraz audycji radiowych
- Profilaktyka Covid 19 - zaszczepienie wśród społeczeństwa zasad profilaktyki poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych w mediach społecznościowych, podmiotach leczniczych i placówkach oświatowych
- Promocja szczepień ochronnych mająca na celu podniesienie świadomości na temat roli szczepień w życiu człowieka, poprzez audycje radiowe w lokalnych mediach skierowane do mieszkańców powiatu ciechanowskiego.

PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I PROFILAKTYKA CHORÓB

- Realizacja kampanii „Bezpieczne Ferie 2022” i „Bezpieczne wakacje 2022 ”, udział wzięło 16000 osób.
- Realizacja kampanii Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Warszawie, „Żyj dobrze” ,udział wzięło 16200 osób.
- Organizacja konferencji z udziałem wykładowcy ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dziedzinie zdrowia publicznego. Wydarzenie o tematyce odżywiania i aktualnych wyzwaniach żywieniowych wśród dzieci i młodzieży, skierowane zostało do pracowników placówek oświatowych
- Realizacja autorskiego projektu PSSE w Ciechanowie, pt.: „Fonoholizm czyli uzależnienie od telefonów komórkowych”, przedsięwzięcie otwarto konferencją dla nauczycieli wszystkich typów szkół i uczniów szkół ponadpodstawowych. W ramach projektu przeprowadzono spotkania z młodzieżą
- Realizacja lokalnego projektu współorganizowanego z Państwową Uczelnią Zawodową im. I. Mościckiego, pt.: „Przystań zdrowie”. Wydarzenie trwające 3 dni, zorganizowano przy współudziale 30 lokalnych instytucji działających na rzecz zdrowia. W ramach przedsięwzięcia odbyła się konferencja na temat zdrowia psychicznego oraz wystawa stoisk profilaktycznych, badania profilaktyczne, konsultacje specjalistyczne: logopedyczne, psychologiczne, fizjoterapeutyczne, rozgrywki sportowe dla uczniów szkół powiatu ciechanowskiego, występy sceniczne, pokazy służb mundurowych, przemarsz nordic walking ulicami miasta.
- Udział w cyklu audycji o zdrowiu w Radio Rekord Mazowsze, każdego miesiąca skupiano się na różnej tematyce wynikającej z kalendarza zdrowia, m.in. Hasło Roku, Światowy Dzień Zdrowia, Profilaktyka Raka Piersi, Światowy Dzień bez Papierosa, Profilaktyka Grypy, Kleszcze i Choroby Odkleszczowe, Grzyby i Zatrucia Grzybami.
- Zamieszczanie w mediach PSSE w Ciechanowie (stronie internetowej oraz Facebook’u) informacji, ulotek, grafik, treści o tematyce prozdrowotnej.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Oceny stanu sanitarnego powiatu ciechanowskiego dokonano na podstawie czynności wykonywanych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny, wynikających z zakresu określonego w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z uwzględnieniem następujących zagadnień:

- 1) opiniowanie projektów dokumentów z zakresu planowania przestrzennego,
- 2) opiniowanie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 3) opiniowanie dokumentacji projektowej,
- 4) udział w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania.

OPINIOWANIE W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), wydano **8** opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz zaopiniowano **13** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Opiniując (po zapoznaniu się z prognozą oddziaływania na środowisko) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zwracano uwagę na zapisy dotyczące ustaleń w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, zasad obsługi komunikacyjnej, zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną - mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości, zapewnienie właściwej gospodarki odpadami oraz minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy chronionej, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ochrony akustycznej oraz jakości powietrza atmosferycznego.

Podstawowym celem opiniowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego było stwarzanie warunków prawnych dla szybszej realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej na danym terenie oraz wprowadzaniu zapisów zakazujących między innymi lokalizacji przedsięwzięć z katalogu mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2022 r. nie wpłynął żaden wniosek w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 48 ustawy o udostępnianiu informacji. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie był zgodny z zapisami art. 51 cytowanej wyżej ustawy.

OPINIOWANIE W ZAKRESIE PRZEDSIĘWZIĘĆ WYMAGAJĄCYCH PRZEPROWADZENIA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wydano **48** opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które dotyczyły między innymi: farm fotowoltaicznych, instalacji do zbierania i przetwarzania odpadów oraz przebudowy dróg gminnych.

Wydano **10** opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły przedsięwzięć związanych z realizacją farm fotowoltaicznych, oczyszczalni ścieków oraz wytwórni mas bitumicznych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan sanitarny powiatu były działania zapobiegawcze przy planowaniu lokalizacji inwestycji będących przedsięwzięciami w rozumieniu przepisów ochrony środowiska. W ramach tego postępowania zwracano uwagę na zgodność ich lokalizacji z ustaleniami m.p.z.p. oraz oceniano wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi zamieszkujących w ich sąsiedztwie. Wymagano stosowania zabezpieczeń zapewniających uzyskanie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowy chronionej akustycznie (dotyczyło to głównie hałasu powodowanego pracą np. urządzeń wyposażenia technologicznego oraz urządzeń wentylacji mechanicznej podczas eksploatacji). Zwracano uwagę na zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego

(zabezpieczenie odpowiedniej jakości wody pitnej, odprowadzenie ścieków, właściwej gospodarki odpadami)

W szczególności analizowano skuteczność planowanych zabezpieczeń chroniących jakość powietrza atmosferycznego (stosowania rozwiązań ograniczającej emisję pyłów i gazów do atmosfery). Uzgadniane były tylko te przedsięwzięcia, które na podstawie przedłożonych dokumentów oraz przepisów prawa nie powinny stwarzać zagrożenia dla zdrowia i warunków życia ludzi zamieszkujących w ich sąsiedztwie.

W dalszym ciągu brak jest unormowań prawnych i metodycznych dotyczących oceny uciążliwości zapachowej.

PODSUMOWANIE

Działania prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ciechanowie w 2020r. miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarno – higienicznego w różnych obszarach zdrowia publicznego na nadzorowanym terenie. W celu realnych i potencjalnych zagrożeń mogących wpływać na stan warunków zdrowotnych ludności nadzorowano i monitorowano m.in.

- sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- środowisko pracy, w którym mogą występować czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych, zakładów opieki zdrowotnej,
- placówek nauczania i innych obiektów użyteczności publicznej

Sytuacja epidemiologiczna w 2022 roku zarówno w powiecie ciechanowskim, jaki w całej Polsce, była stabilna. Z uwagi na rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 i zagrożenie jakie wiązało się z zakażeniem tym czynnikiem, pracownicy Inspekcji Sanitarnej podejmowali wszelkie działania mające na celu przecięcie dróg zakażenia. W związku z zakażeniami wirusem

SARS-CoV-2 przeprowadzali wywiady epidemiologiczne nie tylko z mieszkańcami powiatu ciechanowskiego, ale także zakażonymi z całego województwa mazowieckiego na mocy polecenia nr 3/2021 Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie obowiązku przekazywania niektórych zadań należących do właściwości miejscowej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego innym Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym województwa mazowieckiego.

Niezależnie od powyższego równolegle, tak jak dotychczas, zbierano dane w zakresie zachorowalności na pozostałe jednostki chorobowe. W przypadku niektórych jednostek zaobserwowano wzrost zachorowań w stosunku do lat ubiegłych. Nie zaobserwowano przypadków zawleczeń chorób z innych krajów.

Należy podkreślić, że działania nadzоровe na rzetelnym poziomie, prowadzone przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie utrzymania zgłaszalności zakażeń i chorób zakaźnych są niezbędne dla dokonywania rzeczywistych ocen sytuacji epidemiologicznej w powiecie.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem udzielanych świadczeń należy stwierdzić, iż kierownicy podmiotów leczniczych przejawiają dbałość w zakresie zapewnienia należytego stanu technicznego, a dzięki decyzjom i zaleceniom pokontrolnym utrzymuje się zadowalający stan sanitarny. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w stosunkowo krótkim czasie. Podnoszony jest standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych. Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobiegania zakażeniom. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej procedur higienicznych i medycznych, mających na celu zapobieganie i zwalczanie czynników zakaźnych oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i pracowników medycznych.

W obiektach żywnościowo – żywnościowych stan sanitarny ulega zmianom. Jakość środków spożywczych jest zależna od stanu sanitarno – technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie, wdrożenia i funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP). Sprawowany nad zakładami

nadzór sanitarny zwiększa bezpieczeństwo konsumentów spożywających wyprodukowaną i wprowadzoną do obrotu żywność.

W 2022 r. nadal utrzymywała się wysoka liczba krótkotrwałych skażeń mikrobiologicznych w wodzie wodociągowej (ogólna liczba bakterii w 22°C, bakterie grupy coli), a także przekroczeń w zakresie wskaźników fizykochemicznych (mangan, żelazo, mętność, smak). Wysokie skażenia mikrobiologiczne wody (obecność bakterii chorobotwórczych) skutkowały brakiem przydatności wody do spożycia przez ludzi w przypadku 3 wodociągów publicznych i 2 wodociągów lokalnych.

W związku z powyższym prowadzone były postępowania administracyjne w celu skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym dla konsumentów.

W związku z powyższym wskazany jest intensywny nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jak i informowanie podmiotów odpowiedzialnych o zagrożeniach zdrowotnych, wynikających ze złej jakości wody.

Stałego nadzoru sanitarnego wymaga również jakość wody na pływalniach, co potwierdza wysoka liczba nieprawidłowych wyników badań w zakresie wskaźników fizykochemicznych i mikrobiologicznych pobranych próbek wody basenowej. Brak kontroli nad prawidłowym stosowaniem chemii basenowej, brak urządzeń do automatycznej rejestracji określonych parametrów prowadził do wyłączenia tego typu obiektów z użytkowania.

Wzmoczonego nadzoru sanitarnego w zakresie kontroli obecności bakterii z rodzaju *Legionella* wymagają obiekty Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie oraz obiekty noclegowe. Wskazany jest również nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, które w okresie pandemii były nieczynne.

Dla placówek oświatowych początek roku 2022, podobnie jak rok 2021 był rokiem szczególnie trudnym. Sytuacja wynikała z ograniczeń podyktowanych czasowymi ograniczeniami funkcjonowaniu tych obiektów w związku z trwającą epidemią Covid – 19. Placówki musiały dostosować się do obowiązujących wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Edukacji oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Wszystkie obowiązujące wytyczne były przysyłane do szkół i placówek na bieżąco. Wydano 151 opinii dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach w związku ze stwierdzeniem zachorowań na Covid – 19 wśród uczniów, nauczycieli i pracowników placówek oświatowych.

